N° 171. A° 1860.

DONDERDAG 19 JULIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL,
bevattende het Verslag der
Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag 18 Julij, enz.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 17 *julij*. — De Prins Gemaal heeft zich, door den generaal-majoor C. Grey vergezeld, gisteren morgen van Osborne naar het paleis van Buckingham alhier begeven, om het voorzitterschap in de te houden vergadering van het statistiek Congres te bekleeden. De eerste bijeenkomst van dat Congres werd heden in Somerset-house gehouden. Nadat de heer Milner Gibson, president van het bureau van koophandel, eene korte toespraak gehouden had, werden hij en de heer Cowper tot vice-presidenten benoemd, en de afgevaardigden uit andere Landen en uit de kolonien binnengeleid. Ten vier ure trad de Prins Gemaal de groote leeszaal binnen, alwaar, behalve de leden, vele andere aanzienlijken en ook een aantal dames verzameld waren. Z. K. H. hield eene belangwekkende toespraak, die luide werd toegejuicht, en alvorens de zaal te verlaten noodigde hij de buitenlandsche afgevaardigden uit hem des avonds in het paleis van Buckingham te komen zien. Lord Brougham sloeg voor den Prins dank voor zijne aanspraak te betuigen, welk voorstel bij acclamatie aangenomen werd.

— Uit het verslag der gisteren gehouden zitting van het Lagerhuis blijkt hoofdzakelijk het volgende: de heer Cargan kondigde zijn voornemen aan om verlof tot het indienen van een wetsontwerp te vragen, waarbij het ontrollen van partijbanieren in Ierland verboden wordt, waarna de heer Dawson vroeg of de Regering er kennis van draagt dat te Lurgan, in het graafschap Armagh, troebelen ten gevolge van het opsteken eener zoodanige vaan ontstaan zijn. De heer Cardwell bevestigde dit, maar met bijvoeging dat er maatregelen tegen de herhaling van zulke tooneelen zijn genomen. Een magistraatspersoon, door dertig konstabels bijgestaan, had zijn pligt gedaan. Twee personen zouden bij die gelegenheid in de omstreken van Lurgan het leven verloren hebben. Er was een onderzoek bevolen.

Daarop volgde de behandeling in committé der aanvraag van een crediet van £ 448,000, welke voor den oorlog in China vereischt worden. De heer Roebuck meende dat deze oorlog Engeland niet tot eer zal strekken. De eerste oorlog, ten gevolge eener poging ondernomen om China den opiumhandel op te dringen, is, zeide hij, bekroond door de wijze waarop Engeland, in vormen die de Westersche beschaving schande aandoen, tot het sluiten van het verdrag van Tien-tsing genoodzaakt heeft. De spreker deed vervolgens eene reeks van verwijtingen aan den Engelschen gezant in China, wegens de wijze op welke de gevechten aan de Peïho zijn uitgelokt. De Kanselier der schatkist verzette zich niet tegen het bespreken dezer zaak, en achtte het zelfs wenschelijk dat de Natie de meest uitvoerige ophelderingen wegens den Chineschen oorlog verkreeg, maar deze ophelderingen zijn uit aan het Parlement overgelegde stukken verkregen, welke men minder oppervlakkig bestuderen moest dan door den heer Roebuck scheen gedaan te zijn. Hij ontkende dat het verdrag van Tien-tsing China is afgedwongen, of dat de vertegenwoordigers van Engeland het door minder eervolle middelen zouden hebben verkregen, aangezien het door den Keizer van China is bekrachtigd geworden. Wat den doortogt van de Peïho betreft, de vertegenwoordigers zijn ongetwijfeld ten opzigte van den aard der aldaar bestaande verdedigingswerken misleid geworden, en, de heer Gladstone herhaalde het, om alles wel te begrijpen, moest men de documenten goed bestuderen. De aangevraagde sommen werden vervolgens ingewilligd.

Het Huis vormde zich daarna in committé voor middelen en wegen. De Kanselier der schatkist herinnerde hoe in februarij ll. verschillende sommen, tot een bedrag van £ 2,555,000, waren toegestaan, en wenschte nu dat die sommen met £ 2,850,000 zouden verhoogd en dat de Regering gemagtigd zou worden zich die deels door imposten, deels langs andere wegen te verschaffen. Hij sloeg voor één millioen te verkrijgen door een additioneel regt van 1 shilling 11 pence per gallon op de sterke dranken, waardoor het regt op de binnenlandsche dranken op 10 shillings, dat op de koloniale op 10 shillings 2 pence, en dat op de buitenlandsche op 10 shillings 5 pence zou worden verhoogd, en het overige uit de overschotten der schatkist gevonden. Zijne voorstellen werden aangenomen. Hij had alvorens ook nog verzekerd dat er geen later voorstel tot heffing van belastingen voor het bouwen van vestingwerken gedaan zal worden, omtrent welke zaak het Parlement eerlang mededeelingen ontvangen zal. [Uit het bovenstaande zal men ontwaard hebben dat de aangevraagde sommen, ofschoon aanzienlijk, toch op verre na zoo fabelachtig groot niet zijn als de in ons vorig nommer medegedeelde depêche zeide.]

— Onder de berigten, door de Asia overgebragt, die Halifax den 4 dezer verliet, behoort dat de Noord-Amerikaansche secretaris van het gezantschap naar China te Washington was gearriveerd en de bekrachtiging van het verdrag, benevens een eigenhandigen brief des Chineschen Keizers, had overgebragt. Het stoomschip Great Eastern was te New-York ter openbare bezigtiging gesteld. In de nabijheid dier stad is het barkschip Kate, kapitein Otto, opgebragt, op vermoeden van een slavenhaler te zijn.

De laatste berigten uit Mexico zeggen dat de clericale partij door de liberalen verslagen en Miramon nabij Salamanca krijgsgevangen gemaakt is.

— De Daily News behelst een brief uit Beyruth, van 28 junij, waaraan het volgende ontleend wordt: Zaturdag den 23 junij deed de heerschende gisting reeds een opstand duchten. Ofschoon er een Engelsch linieschip, een groot Russisch en een nog grooter Fransch fregat, benevens eenige Engelsche en Fransche kleinere oorlogsvaartuigen ter reede lagen, schenen de Muzelmannen besloten te hebben zooveel mogelijk Christenbloed te vergieten. De Fransche Consul, naar het Regeringsgebouw gesneld om met den Turkschen gouverneur maatregelen voor de rust der stad te nemen, werd aan den ingang van dat gebouw met een sabel bedreigd. Op een te paard zittend Engelschman werd een pistoolschot gelost, en des zondags op een Engelsch zeeofficier insgelijks een pistool aangelegd. Gelukkigerwijze werden de uit Konstantinopel aangekomen Turksche troepen door den generaal Kmety, een Hongaar vol geestkracht, die zich te Kars onderscheiden heeft, aangevoerd. Niet minder gelukkig noemt de briefschrijver de aanwezigheid van den Engelschen Consul-Generaal, door kapitein Paynter, bevelvoerder op de Exmouth, met beleid en kracht bijgestaan. De inlandsche Christenen, zegt hij, vertrouwen niet in het minst op de Turksche troepen, want de ondervinding heeft geleerd dat zij bij alle mogelijke gelegenheden de Christenen die zij moesten beschermen verraden en vermoorden zullen. Dat Kmety zelf Christen is boezemde dus alleen nog eenig vertrouwen in, niet zoo veel echter of de inlandsche Christenen bragten den nacht in de woningen der Europesche residenten, of aan boord der schepen en vaartuigen in de haven door.

De plaatselijke Regering ontbeerde alle gezag, en, hoewel zij 2500 man reguliere troepen ter harer beschikking had en ieder oogenblik 1300 manschappen van de Europesche schepen ter hulp kon krijgen, liet zij zich dien geheelen zaturdag door een troep van naauwelijks driehonderd fanatieke Muzelmannen beheerschen. Alle Christenen werden door de politie ontwapend, terwijl de Turken de Christenhonden vrijelijk mogten aanvallen. Talrijke benden gewapende Drusen, nog rookende van het bloed der in de dorpen van den Libanon geslagte Christenen, kwamen de stad binnen en werden overal door de Muzelmannen onthaald en hunne geweren met bloemen getooid.

Intusschen voeren de Engelsche schepen onafgebroken van Sidon en de rivier Damor heen en weder, om aan de slagting in de dorpen ontkomen vrouwen en kinderen over te brengen. Die schepen hebben, tusschen 23 en 26 junij, niet minder dan 2200 ongelukkigen van den dood of den hongersnood bevrijd, middelerwijl een groot Turksch oorlogschip geen enkele sloep afzond, noch de autoriteiten iets ten behoeve der naar Beyruth gebragte gekwetste Christenen deden. Integendeel had de tijdelijke gouverneur de onbeschaamdheid te eischen dat men hen daar niet ontschepen zou, om de Muzelmannen niet te vertoornen. Kapitein Payntner weigerde zulks echter stellig, en dreigde zelfs de gekwetsten onder het vuur van de Exmouth aan wal te brengen. Die scheepsbevelhebber heeft overigens alle maatregelen tot beveiliging der Engelsche inwoners genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS 17 Julij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De nota in den Moniteur van heden, betreffende de gebeurtenissen te Damaskus, is u zeker per telegraaf medegedeeld. De daarin vermelde feiten bewijzen dat de vijandelijkheden tusschen de verschillende godsdienstige secten van den Libanon, Syrië enz. nog verre van geëindigd zijn. Het officiële blad doet vooral uitkomen de onmagt der Turksche autoriteiten, welker tegenwoordigheid „ eer schadelijk dan nuttig" is. Dit verwijt is hier van het hoogste gewigt. Buitendien is er in de redactie van de nota eene zijdelingsche toespeling op de intrigues, van welke men Engeland beschuldigt. Het Engelsche Consulaat is het eenige dat gespaard is geworden en de Fransche Consul heeft met die van Rusland en Griekenland een toevlugt moeten zoeken bij Abd-el-Kader, wiens invloed groot is in het land. Zonderling zamentreffen! De held der Afrikaansche onafhankelijkheid, de doodvijand van Frankrijk twaalf jaren geleden, beschermt den vertegenwoordiger van Frankrijk tegen zijne geloofsgenooten.

Men wil hier in officiële kringen de moorden in het oosten volstrekt toeschrijven aan de intrigues van Engeland, dat dagelijks wapenen zou verschaffen aan de woeste bevolkingen van den Libanon, Klein-Azië, Syrië en zelfs van Arabië. Men twijfelt dan ook niet of Frankrijk en Rusland zijn slechts bedacht op eene interventie, binnen een zeer korten tijd. Intusschen zou zulk eene interventie de bron zijn van nieuwe verwikkelingen.

Zoo als ik u gisteren reeds schreef: de legitimistische en clericale bladen zien met inwendig leedvermaak de verstoring van de goede verstandhouding tusschen den graaf de Cavour en Garibaldi; zij durven het spel echter nog niet vertrouwen. Die verstoring zou dan ook voor hunne zaak een fortuintje, eene soort van providentiële uitkomst zijn. Intusschen bewijst de taal, door die organen gevoerd, in welk eene onzekerheid wij nog verkeeren omtrent den waren toestand der Siciliaansche Regering, die ons alleen door de feiten, welke voor de deur staan, kan opgehelderd worden. Overigens heerscht er telkens zoowel te Napels als te Palermo een ministeriële crisis en is de propaganda er ijverig werkzaam, in het belang òf van de magt des Konings, òf van de revolutie.

„ Garibaldi, verzekert ons le Siècle, op nieuw meester geworden over zijne bewegingen, maakt eene expeditie gereed, welker doel onbekend is. De dictator heeft rondom zich uitverkoren bevelhebbers en uitstekende zeelieden, waaronder de heer P. de Flotte, oud-vertegenwoordiger."

Le Siècle voegt er niet bij dat de heer de Flotte, ten gevolge van den coup d'état van 1851, uit het Land werd verbannen. Maar welk doel kan die expeditie hebben, van welke le Siècle spreekt? Is het Calabrië, is het Napels zelf? Men begrijpt dat hieromtrent niets stelligs is te zeggen.

Naschrift. De beurs is heden zeer slecht gestemd geweest ten gevolge van de tijdingen uit Syrië en tevens van de jongste depêches uit Napels. Omtrent de eerste bevat la Patrie een berigt uit Beyruth van 28 junij, volgens hetwelk door den kapitein Paynter alle voorzorgen waren genomen voor de veiligheid der Engelsche onderdanen. Al de booten van zijn schip waren den geheelen nacht bij de landingsplaats gestationeerd voor het geval van noodzakelijkheid en op een teeken van het algemeen consulaat gegeven zouden al de zeelieden aan wal gaan.

Damaskus, zoo vervolgt het blad, telt op dit oogenblik eene bevolking van 150,000 zielen, waaronder 25,000 Katholieke, Grieksche en Latijnsche Christenen, en 5000 Israëliten. De bevolking van Damaskus is woelziek, dweepachtig en zeer vijandig tegen de Europeanen. De Pacha heeft over geene genoegzame magt te beschikken om haar in bedwang te houden. Men was zeer ongerust over den patriarch van Antiochië, die in de omstreken van Damaskus op reis was. Ook te Aleppo en te Killis heerschte groote opgewondenheid en men was voor die steden beducht. Te Baalbek, in het Pacha-schap van Acre, legden de Muzelmannen eene zeer slechte gezindheid aan den dag. Te Latakieh was de Katholieke bisschop genoodzaakt geworden een toevlugt te zoeken aan boord van een Fransch oorlogschip, met al de kloosterlingen van Ziaret. Over het geheel was de toestand in Syrië des te onrustiger, wijl de aanleggers der ongeregeldheden in gemeenschap schenen te staan met andere gedeelten van het Turksche Rijk.

Uit Napels verneemt men dat het geheele Ministerie, met uitzondering van den heer de Martino, zijn ontslag heeft aangeboden.

De generaal Prim is te Parijs aangekomen. Volgens sommigen heeft hij in last onderhandelingen te openen, die niets meer of minder zouden bedoelen dan Spanje als zesde groote Mogendheid te doen erkennen. Volgens anderen zou onze Keizerlijke Regering reeds met het oog op de bereiking van dit doel bij verschillende Kabinetten het initiatief hebben genomen en zou het voorstel, zonder nog eene bepaalde beslissing erlangd te hebben, vrij gunstig zijn opgenomen. Daar zijn er evenwel die verzekeren dat Frankrijk in deze aan Spanje eene eer wil opdringen, welke daar te Lande geenszins wordt begeerd.

— Mejufvrouw Noemi Trochu, de afstammelinge van den beroemden Racine, huwt eerlang een kapitein der infanterie. De ten haren behoeve geopende inschrijving, het bedrag waarvan hare huwelijksgift moet uitmaken, is tot 50,000 francs gestegen. Men herinnert zich bij deze gelegenheid dat de achterkleindochter van Corneille, die een artillerie-kapitein huwde, hare huwelijksgift, ten bedrage van 60,000 francs, aan eene door Voltaire geopende inschrijving te danken had.

— Te Marseille zijn berigten uit Rome ontvangen, volgens welke de allocutie, den 13 dezer door den Paus tegen Piémont gehouden, ter zake der processen, de bisschoppen der aangehechte provinciën aangedaan, allerhevigst is geweest. De aanhechting der Hertogdommen aan Piemont wordt daarin onregtvaardig, die der Romagna eene heiligschennis genoemd. Na den afloop van het consistorie heeft de heer Grammont een zeer langdurig onderhoud met den Paus gehad. De heer Manna, een der beide afgezanten des Konings van Napels bij Koning Victor Emmanuel, was op zijne doorreis naar Turijn te Rome aangekomen.

Ook uit Napels heeft men te Marseille berigten van 14 dezer. Talrijke patrouilles doorkruisten toen die hoofdstad. De gematigden verkeerden in angst, vooral na het met een dolk doorsteken van een inspecteur der vorige politie, op den 12 dezer, in de Toledostraat. Door Garibaldi en Settembrini onderteekende proclamatien tegen de dynastie der Bourbons werden in de straten verspreid. In die van Garibaldi heet het: „ ik ben Koningsgezind, maar ik geef de voorkeur aan Victor Emmanuel, die u tegen de Oostenrijkers zal aanvoeren."

BELGIË.

BRUSSEL 17 *julij*. — De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft heden hare werkzaamheden hervat, maar de verwachting van het talrijk opgekomen publiek der tribunes teleurgesteld, dat eene eindstemming verwachtte over het door den Senaat aangenomen en geamendeerd wetsontwerp betreffende de gemeente-accijnsen. Dat ontwerp is naar de centrale sectie verzonden. Welligt is het rapport morgen tijdig genoeg gereed en rondgedeeld om de discussie te kunnen openen. Daarna heeft de Kamer besloten tot het aanbieden van een adres aan den Koning ter gelegenheid van den verjaardag zijner troonsbeklimming, in navolging van de Provinciale Raden, die, zoo als de heer Orts, voorzitter, zeide, daartoe gedreven zijn door „ even dwaze als misdadige aanvallen."

— Van alle zijden uit de provinciën komen berigten in van de geestdrift waarmede de manifestatien worden voorbereid, die a. s. zaturdag aan den Koning zullen openbaren hoezeer het Belgische volk onverbrekelijk is gehecht aan zijne nationaliteit, zijne onafhankelijkheid, zijne instellingen. Om de demonstratie regt populair te maken en ook aan de dames gelegenheid te geven er deel aan te nemen, schijnt men vrij algemeen voornemens te zijn op dien dag op eene of andere wijze de nationale kleuren te dragen.

DUITSCHLAND.

DUSSELDORP 17 *julij*. — Heden is het een jaar geleden dat de hier van hare vroegste jeugd af zoo algemeen geliefde Koningin Stephanie van Portugal, geboren Prinses van Hohenzollern-Sigmaringen, stierf. Alles rigt zich naar den botanischen tuin, waar gisteren avond het marmeren gedenkteeken voor die Vorstin onthuld werd, dat geheel uit vrijwillige bijdragen der burgerij is bekostigd. Het bestaat uit een granietzuil, waarop het sprekend gelijkend, uit cararisch marmer vervaardigd borstbeeld der Koningin geplaatst is. Bloeijende gewassen omgeven den heuvel waar dit eenvoudig maar smaakvol gedenkteeken prijkt.

BERLIJN 16 *julij*. — Volgens hier ontvangen depêche, komt de Russische Keizerin-Weduwe reeds morgen te Stolzenfels aan en komen de Prins en Prinses van Pruissen dien zelfden dag te Babelsberg, zoodat de meeste leden der Koninklijke Familie tot herinnering aan den sterfdag van Koningin Louise van Pruissen te Charlottenburg vereenigd zullen wezen.

— Eerst nu wordt het duidelijk dat de Fransche Keizer de ontmoeting met den Prins Regent niet maar alleen gewenscht heeft om geruststellende verzekeringen wegens de vredelievende oogmerken zijner staatkunde te geven. Het tot stand komen eener coalitie tusschen Engeland, Pruissen en Oostenrijk werd door hem voorzien, die strekken moest om de Fransch-Russische alliantie handelend te gemoet te kunnen treden, en Lodewijk Napoleon wilde niets minder dan den Prins Regent voor deze alliantie te winnen, of, mislukte dit, hem bij Duitschland in een nadeelig daglicht te plaatsen. Aanvankelijk lag het in het plan des Keizers met de zamenkomst der Vorsten eene Minister-conferentie te verbinden, en met dit doel waren regtstreeksche en bijzondere aanvragen uit Parijs aan het Berlijner Kabinet gerigt. Maar hier verkeerde men geen oogenblik in twijfel wat er te doen stond: men nam den Franschen voorslag niet aan, want de aanwezigheid van Ministers zou onvoorwaardelijk en onvermijdelijk tot staatkundige onderhandelingen geleid en aan het Fransche Kabinet een sedert lang gewenscht punt van aanknooping voor zijne plannen verschaft hebben. De Prins Regent vertrok zonder den minister von Schleinitz, wat te Parijs euvel werd opgenomen. Intusschen had het Petersburger Kabinet nog tot het laatste oogenblik toe beproefd het oorspronkelijk doel der zamenkomst te bevorderen. Zoo althans verhaalt een Hamburgsch dagblad, op het gezag van mededeelingen uit Berlijn.

WIESBADEN 14 *julij*. — De bereids vermelde Conferentie der Rijnoeverstaten wegens verlaging der Rijntollen en tot behandeling van andere vraagstukken, de scheepvaart en doorvoer langs den Rijn betreffende, is nu definitief bepaald. Zij wordt te Karlsruhe gehouden en den 1 augustus geopend. Naar men verneemt is Nassau bereid, tegen afschaffing van den doorvoertol, in eene aanzienlijke verlaging van den Rijntol te bewilligen. Het zal in de Conferentie door den eersten finantieraad Olfenius vertegenwoordigd worden. Zoo als men weet, heeft de Nassausche Landdag, op voorstel van den afgevaardigde Braun, zich insgelijks in genoemden zin verklaard.

WURZBURG 15 *julij*. Op uitnoodiging van Beijeren zullen de Ministers van oorlog der Staten van de Wurzburger Conferentie den 1 augustus hier zamenkomen, om de voorslagen voor de militaire Bondsconstitutie te behandelen, welke de Koning van Wurtemberg den Prins Regent te Baden Baden heeft medegedeeld. Aan de beide groote Duitsche Mogendheden zal kennis van het houden dezer Conferentie gegeven worden, met uitnoodiging om hunnerzijds deskundigen de beraadslagingen te doen bijwonen. Uit Munchen zal niet de minister von Lüder herwaarts komen, maar door den generaal von der Marck vervangen worden.

Per Telegraaf.

LONDEN 17 Julij.

In de zitting van het Hoogerhuis heeft lord Wodehouse heden, in antwoord op eene vraag van lord Stratford, de berigten uit Damascus bevestigd, volgens welke 500 Christenen, en daaronder de Nederl. Consul, in die stad omgebragt zijn.

LONDEN 18 Julij.

De Times is van oordeel dat, wanneer de Porte niet in staat is de rust in Syrië te herstellen, de Mogendheden geroepen zijn om over de toekomst van dat ongelukkige Land te beslissen.

Volgens eene depêche door Reuter's agentschap medegedeeld, is er nog niets bepaald aangaande eene regtstreeksche tusschenkomst; de Mogendheden hebben echter onderhandelingen dienaangaande geopend.

PARIJS 18 Julij.

De Constitutionnel bevat een artikel over de moordtooneelen in Syrië, in hetwelk de heer Grandguillot constateert dat Turkije òf krachteloos is, òf de onheilen niet heeft vooruitgezien. Het kwaad, daardoor gesticht, is groot; maar Europa zal, nu het gewaarschuwd is, noch het voortduren noch het vernieuwen dier tooneelen dulden; het zal zich herinneren wat het verschuldigd is aan eene bevolking die te lang reeds is onderdrukt en het slagtoffer is eener slavernij van drie eeuwen.

Het Journal des Débats zegt, naar aanleiding der tijdingen uit Syrië, dat, terwijl de Diplomatie beraadslaagt, het Christen-bloed in het Oosten in ruime mate stroomt; iederen dag maakt het Muzelmansche fanatismus duizenden slagtoffers. Hoe kan de politiek nog aarzelen? De openbare meening wordt door het verhaal dier moordtooneelen meer en meer geschokt „ en wij meenen (aldus vervolgt het blad) hare tolken te zijn, door te herhalen, dat het oogenblik voor de Europesche Mogendheden, en bijzonder voor Frankrijk

en Engeland gekomen is, om tot krachtdadige maatregelen toevlugt te nemen.

Tweede depêche.

Het berigt, dat Spanje als zesde Mogendheid op het te houden Congres zal worden toegelaten, bevestigt zich.

MARSEILLE 17 Julij.

Berigten uit Beyruth van 5 dezer behelzen dat een Christen, door een Turk uitgetart, dezen gedood hebbende, de bevolking daarop de wapenen heeft opgevat om de Christenen in de straten te mishandelen en dat zij de overheid heeft gedwongen den moordenaar te onthoofden. De tegenwoordigheid der Fransche schepen heeft grootere onheilen voorkomen, maar de bewoners verlieten in grooten getale de stad. Duizenden Maroniten, waaronder vele gekwetsten, bevonden zich in de stad. Zij werden door Fransche zusters verpleegd.

De bevelhebber der Fransche scheepsmagt, Laroncière le Noury, bezocht de geheele kust, overal levensmiddelen verschaffende aan de ongelukkigen die daarheen gevlugt zijn. Castrevant verdedigt de haven van Saïda.

Te Damaskus durfden de Christenen hunne woningen niet meer verlaten. De Kanselier van het Fransche consulaat spreidde veel geestkracht ten toon; hij werd bijgestaan door Abd-el-Kader met 1200 Algerijnen. De heer Portalis, fabriekant in den Libanon, had de naburige dorpen gered, schuilplaats verleend aan 1800 Christenen en hunne vervolgers afgeslagen.

De Pacha geeft voor over den vrede te willen onderhandelen. De stammen der Maroniten eischen schadeloosstelling.

WEENEN 17 Julij.

Het Dagblad van den Donau zegt dat verscheiden hoofdofficieren zich, aan boord van schepen van andere Mogendheden, naar Syrië begeven, om de Oostenrijksche onderdanen aldaar te beschermen.

TURIJN 17 Julij.

De twee Napelsche afgezanten, de heeren Manna en Winspeare, zijn heden morgen bij graaf Cavour ten gehoore ontvangen. Graaf Amari is hier aangekomen. Volgens bijzondere berigten uit Napels zou het geheele Ministerie, met uitzondering van den heer de Martino, zijn ontslag hebben ingediend.

Tweede depêche.

Eene depêche uit Napels van heden morgen zegt dat er eene botsing tusschen de troepen en het volk ontstaan is, en daarna eene manifestatie ter gunste der te Napels ontscheepte uitgewekenen. In deze schermutseling zijn verscheiden personen gekwetst. Ook deze depêche zegt dat het Ministerie afgetreden en de kommandeur Martino alleen aangebleven zou zijn.

TURIJN 18 Julij.

De Nazione van Florence van heden deelt mede, dat in den avond van den 15den de Koninklijke garde te Napels, onder den kreet van: *leve de Koning!* tot dadelijkheden jegens de bevolking is overgegaan. Daarbij zijn onderscheiden personen gedood en 50 gekwetst. Er is een onderzoek begonnen. De Koning heeft de kasernes bezocht en eene krachtige taal gevoerd. De bezetting heeft den eed op de Constitutie afgelegd. Het volk, ofschoon verbitterd, is rustig.

LONDEN 18 Julij.

KOLONIALE WAREN vaster. — PIMENT en SALPETER hooger. — OLIE. Lijn- 58.9. — GRANEN prijshoudend.

LIVERPOOL 18 Julij.

KATOEN. 9000 b. 1/8 d. hooger verkocht.

BERLIJN 18 Julij.

ROGGE. per Julij 49¾, Najaar 46¾. — RAAPOLIE. Julij 11 2/3, Najaar 11 19/24.

PARIJS 18 Julij.

Frankrijk 3 pc. 68.70; dito 4½ pc. 97.25. Crediet Mobil. 687. Spanje 1¾ pc. 39¾; dito binnenl. 3 pc. 47⅛.

LONDEN 18 Julij.

De 3 pc. Geconsolideerden 93½. Rusland 4½ pc. 94. Spanje 1¾ pc. 39⅞; dito buitenl. 3 pc. 49⅛; dito Certific. 5⅛. Mexico 3 pc. 21¾. Peru, Eng. 75; dito Doll. Bonds 84¼. Grenada 4 pc 14⅛; dito Uitg. 4½. Venez., Uitgest. 11. Holland 4 pc. 101½. Illinois Shares 59; dito Bonds 7 pc. 83.

WEENEN 18 Julij.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 70.30; dito Nationale 80. Wissel Londen 126.37.

FRANKFORT 18 Julij.

Oostenrijk, Metall. 5 pc. 54; dito Nation. 5 pc. 60⅞. Spanje 1¾ pc. —; dito 3 pc. —.

ANTWERPEN 18 Julij.

Spanje 1¾ pc. 39¼; dito 3 pc. 48⅝. Oostenrijk Metall. 5 pc. 54⅝; dito Nationale 5 pc. 62.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 18 Julij.

WEDSTRIJD
der Koninklijke Nederl. Yachtclub op de Rivier de Maas.

De feestdag der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, welke heden aanbrak, werd door heerlijk zomerweder begunstigd, wat veel tot veraangenaming van dien dag voor het algemeen bijdragt, ofschoon welligt menig roeijer wat minder zomerwarmte gewenscht zou hebben.

De feesten werden vereerd met de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Hendrik der Nederlanden. Z. K. H. de Prins van Oranje arriveerde alhier ten half tien ure per spoortrein uit 's Gravenhage en werd aan het station van den Hollandschen ijzeren spoorweg verwelkomd door den heer J. van Vollenhoven, vice-president der Kon. Ned. Yachtclub, en eene commissie uit den Raad der Yachtclub. Door deze heeren vergezeld reed Z. K. H. nu naar het station van den Rhijnspoorweg om Z. K. H. Prins Hendrik af te wachten, die per spoortrein van Soestdijk arriveerde. Na aankomst van Z. K. H. Prins Hendrik namen de beide Prinsen met een adjudant en den heer J. van Vollenhoven, vice-president der Yachtclub, plaats in eene zes riems giek, gestuurd door den heer James Smith, president van de Roei- en Zeilvereeniging de Maas, en werden langs de stad geroeid naar het Yachtclubgebouw aan de Willemskade, terwijl de overige heeren in verschillende andere gieken volgden. Aan het vereenigingsgebouw gekomen, werden HH. KK. HH. welkom geheeten door eene commissie uit den Raad der Yachtclub. HH. KK. HH. begaven zich bij afwisseling op het balkon van het gebouw of op het terrein voor dat gebouw, om daar de wedstrijden gade te slaan. Onder anderen vereerden ook de Engelsche en Fransche Ambassadeurs het feest met hunne tegenwoordigheid.

Het vereenigingsgebouw was voor de gelegenheid doelmatig versierd. Van den top van het gebouw wapperden de Nederlandsche vlaggen en de standaard der Vereeniging; in de groote zaal, waar de voorname gasten en vele leden met hunne dames gedurende de wedstrijden korteren of langeren tijd vertoefden, was eene trofee aangebragt van het wapen der Yachtclub, omgeven door vlaggen en bloemen; op eene daar geplaatste tafel prijkten de fraaije voorwerpen, uitgeloofd voor hen die in de verschillende wedstrijden overwinnaars bleven. Op het afgesloten terrein voor het gebouw, dat door standaarden omgeven was, deed zich in eene aldaar geplaatste muziektent bij afwisseling het korps muziekanten der dienstdoende schutterij hooren. Aan beide zijden van dat terrein was een cocagnemast opgerigt en werden velerlei andere volksspelen uitgevoerd, welke aan de volksmenigte, die zich op de Willemskade en de Veerkade verzameld had, veel genoegen gaven.

De Maas zelve, waar de wedstrijden plaats grepen, had, gelijk steeds bij de feesten der Yachtclub, een zeer levendig aanzien, want, behalve de wedstrijdende vaartuigen, bewoog zich daar tal van grootere en kleinere scheepjes.

Ten elf ure hadden de wedstrijden een aanvang genomen en waren ten ruim 4 ure afgeloopen. De uitslag daarvan was als volgt:

ROEIVAARTUIGEN.

N.° I. Vier riems gieken, geroeid door heeren liefhebbers, mits namens Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden door of van wege den raad der K. N. Y. C. daartoe uitgenoodigd. Opengesteld voor alle Natien. Voor den prijs van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, president en oprigter der K. N. Y. C. Twee prachtige bronzen kandelabres, voor de eerst aankomende; de inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 10 per vaartuig. Op de bijzondere voor dezen prijs bepaalde voorwaarden. Aan dezen wedstrijd namen vijf vaartuigen deel; de prijs werd behaald door Alma van de Société Regattes Parisiennes te Parijs, en de premie door de Haai, van de Amst. Roei- en Zeilvereeniging de Hoop van Amsterdam.

N.° II. Zes riems gieken, opengesteld voor alle Natiën. Voor den prijs der K. N. Y. C., van *f* 300, voor den eerst aankomende; de inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 5 per vaartuig. Volgens het reglement voor de wedstrijden der K. N. Y. C. Voor dezen wedstrijd waren vijf vaartuigen ingeschreven, doch daarvan hebben er slechts vier aan deel genomen. De prijs werd behaald door Brittannia, van den heer E. Wyld te Londen, en de premie door Prinses Amalia, van de Roei- en Zeilvereeniging de Maas te Rotterdam.

N.° III. Vier riems gieken, behoorlijk geschikt om in open zee gebruikt te kunnen worden. Voor den prijs van wijlen Z. K. H. Prins Alexander der Nederlanden, van *f* 300, voor de eerst aankomende. — Twee vaartuigen namen aan dezen wedstrijd deel en de prijs werd behaald door Anna Paulowna, van de Roei- en Zeilvereeniging de Maas te Rotterdam.

N.° IV. Zes riems jollen of sloepen, geroeid door kweekelingen van de roeikorpsen der K. N. Y. C. Voor de prijzen van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden en van den heer P. H. Tromp, oud vice-president. Een stel Kleedingstukken voor iederen kweekeling in de eerst aankomende sloep. De waarde van *f* 18 in kleedingstukken voor de gezamenlijke kweekelingen in de tweede aankomende sloep.— De 1ste prijs werd behaald door de kweekelingen van het Dordtsche Roeikorps, wordende het vaartuig bestuurd door den heer G. van Houten, en de 2de prijs door de giek, bestuurd door den heer M. Vlierboom en geroeid door kweekelingen van het Rotterdamsche Roeikorps.

N.° V. Scherpe roeivaartuigen, geroeid door een man; uitgeschreven voor heeren liefhebbers, met de bepaling dat de prijs het eigendom zal moeten zijn van den roeijer. Voor den prijs der roeiclub Eendragt: Twee kristallen wijnkarafen met zilver. — Aan dezen wedstrijd werd door drie vaartuigen deel genomen en de prijs werd behaald door Crinoline.

N.° VI. Vier riems gieken, geen outriggers. Opengesteld voor alle Natien. Voor de prijzen: *a*, van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, *f* 400 voor de eerst aankomende; *b*, van den vice-president der K. N. Y. C., *f* 100 voor de tweede aankomende. — Zes vaartuigen ingeschreven, waarvan slechts vijf aan den wedstrijd deel namen. De 1ste prijs werd behaald door Albion, van den heer E. Wyld te Londen, en de 2de door de Haai, van de Roeiclub Cloanthus te Amsterdam.

N.° VII en VIII. Alle soorten van platbodem roeivaartuigen, geroeid wordende door één of twee man; ieder man moet van twee riemen voorzien zijn. N.° VII. Ligtere soort, naar het oordeel der commissie. Voor de prijzen van K. N. Y. C. *f* 25 voor de eerste, *f* 20 voor de tweede, *f* 10 voor de derde en *f* 5 voor de vierde. — Aan dezen wedstrijd namen vijf vaartuigen deel. De 1ste prijs werd behaald door Niedijk, van L. Dekker te Kralingen; de 2de door Antoinette, van P. van Dijk te Rotterdam; de 3de door Oud Kralingen, van D. Roggeveen te Kralingen, en de 4de door de Zon, van W. Haak te Kralingen.

N.° VIII. Zwaardere soort, naar het oordeel der commissie. Voor de prijzen der K. N. Y. C.: *f* 30 voor de eerste, *f* 20 voor de tweede, *f* 10 voor de derde en *f* 5 voor de vierde aankomende. — Vijf vaartuigen ingeschreven. De 1ste prijs werd behaald door Zes Gebroeders, van Klaas Kok te Krimpen aan den IJssel; de 2de door Willem, van H. Berg te Rotterdam; de 3de door Kaatje, van L. van Weelde te Rotterdam, en de 4de door Jonge Jan, van H. Berg te Rotterdam.

N.° IX. Jollen of sloepen, te wrikken door één man. Opengesteld voor alle Natien. Voor de prijzen der K. N. Y. C.: *f* 20 voor de eerste, *f* 10 voor de tweede en *f* 5 voor de derde aankomende. — Drie vaartuigen namen deel aan dezen wedstrijd. De 1ste prijs werd behaald door Zeemeeuw, van de heeren D. Visser en Zonen te Rotterdam; de 2de door Prins Hendrik, van den heer H. M. Hendriksen te Rotterdam, en de 3de door Vijf Gezusters, van den heer P. Struyk te Rotterdam.

ZEILVAARTUIGEN.

N°. X. Kotters en schoeners, geschikt om de open zee te bouwen, niet minder dan 10 ton metende. Voor den prijs van Z. M. den Koning, beschermheer der K. N. Y. C., van *f* 600 voor de eerst aankomende; de inleggelden voor de tweede aankomende. Inleg *f* 20 per vaartuig. — Deze wedstrijd zal eerst vrijdag in open zee plaats hebben.

N°. XI. Platbodem zeilvaartuigen (pleiziervaartuigen). Voor de prijzen: *a*, van de stad Rotterdam een prachtige zilveren inktkoker voor de eerst aankomende; *b*, van de K. N. Y. C. een zilveren bouillonkop met lepel in etui voor de tweede aankomende. — Drie vaartuigen ingeschreven. De 1ste prijs behaald door Botter n.° 1, van den heer J. S. Kistemaker te Amsterdam, en de 2de door Watergeus, van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden.

N°. XII. Scheepsbarkassen, opengesteld voor alle Natien. Voor de prijzen: *a*, van de stad Rotterdam, een kristallen fruitdrager met zilveren voet voor de eerst aankomende; *b*, van een lid van den Raad der K. N. Y. C., eene zilveren vaas met het blazoen der K. N. Y. C. op het deksel, voor de tweede aankomende. — Drie vaartuigen ingeschreven. De 1ste prijs behaald door Jan Smit, van den heer Jan Smit te Slikkerveer, en de 2de door Cornelis Gips, van de heeren G. van Hoogstraten & Zoon te Dordrecht.

N°. XIII. Visschersvaartuigen. Voor de prijzen: *a*, van een lid van den Raad der K. N. Y. C., *f* 100 voor de eerst aankomende; *b*, van de K. N. Y. C. *f* 40 voor de 2de, *f* 20 voor de 3de en *f* 10 voor de 4de aankomende. — Geene vaartuigen ingeschreven.

N.° XIV. Platbodem zeilvaartuigen (pleiziervaartuigen); niet langer over steven dan 10 Ned. ellen. Voor de prijzen: *a*, van de Kon. Ned. Zeil- en Roeivereeniging, een zilveren bokaal met schotel, voor de eerst aankomende; *b*, van de K. N. Y. C., twee kristallen compotten met zilveren druivenbladen en trossen gemonteerd, voor de 2de aankomende. — Slechts twee vaartuigen namen aan dezen wedstrijd deel, zoodat alleen de 1ste prijs werd behaald en wel door Alsion, van den heer A. van den Hoog te Amsterdam.

N.° XV. Platbodem zeilvaartuigen (pleiziervaartuigen); niet langer over steven dan 8 Ned. ellen. Voor de prijzen van twee liefhebbers van zeilen: *f* 40 voor de 1ste, *f* 30 voor de 2de en *f* 20 voor de 3de aankomende. — Vier vaartuigen ingeschreven. De 1ste prijs werd behaald door Arie Willem, van M. de Zanger te Capelle a/d IJssel; de 2de door Jonge Cornelis, van C. Kaast te Dordrecht, en de 3de door Twee Gezusters, van P. C. Diekamp te Rotterdam.

N.° XVI. Kotters en schoeners, geschikt om de open zee te bouwen; niet minder dan 10 ton metende. Voor den prijs der stad Rotterdam, twee kristallen wijnkarafen met zilver gemonteerd, voor de eerst aankomende. — Twee vaartuigen ingeschreven. De prijs behaald door de Valk, van de heeren C. Vlierboom en A. Vlierboom.

N.° XVII. Alle soorten van vracht- en beurtschepen, uitsluitend als zoodanig gebezigd wordende. Voor de prijzen der K. N. Y. C.: *f* 60 voor de eerste, *f* 30 voor de tweede en *f* 20 voor de derde aankomende. — Vier vaartuigen ingeschreven. De 1ste prijs behaald door Maria Catharina, van D. H. Stam te Amsterdam; de 2de door Ons Genoegen, van F. Goudriaan te Krimpen a/d. IJssel, en de 3de door Streefkerks Welvaren, van L. Ouweneel te Streefkerk.

N.° XVIII. Alle soorten van vracht- en beurtschepen, uitsluitend als zoodanig gebezigd wordende; minder dan 10 ton metende. Voor de prijzen der K. N. IJ. C.: *f* 40 voor de eerste aankomende. — Twee vaartuigen ingeschreven. De prijs werd behaald door Nooit Volmaakt, van P. Stam te Alblasserdam.

Buiten Programma.

Zes riems gieken. Voor den prijs van eenige liefhebbers van roeijen, zijnde een voorwerp in zilver dat nog moet worden aangekocht. — Aan dezen wedstrijd namen twee vaartuigen deel en de prijs werd behaald door Jaagschuitje, van de Amsterdamsche Roei- en Zeilvereeniging de Hoop te Amsterdam.

Na afloop der wedstrijden en nadat het procesverbaal daarvan was opgemaakt, geschiedde de uitreiking der prijzen in de groote zaal van het vereenigingsgebouw in tegenwoordigheid van een groot aantal leden en genoodigden, door Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, die zulks van gepaste toespraken deed vergezeld gaan. Na de uitreiking der prijzen van den wedstrijd n.° 2 deelde Z. K. H. mede, dat bij dezen wedstrijd een der vaartuigen te laat aan de plaats van afvaart gekomen was en daardoor niet had kunnen mededingen; dien ten gevolge waren de ingeschrevenen uitgenoodigd heden avond ten acht ure nog een nieuwen wedstrijd te houden, waarvoor door de Kon. Ned. Yachtclub een prijs van *f* 300 was uitgeloofd en door den heer P. H. Tromp eene premie van *f* 40. Deze mededeeling werd met applaus begroet.

Toen de verschillende prijzen uitgereikt waren, rigtte Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden een woord van dank tot Z. K. H. den Prins van Oranje, dat hij het feest wel met zijne tegenwoordigheid had willen vereeren; tot de verschillende buitenlandsche vereenigingen, welke de wedstrijden zooveel luister hadden bijgezet, wie hij daarbij hartelijk geluk wenschte met de behaalde prijzen en welke hij uitnoodigde ook andere vereenigingen aan te moedigen in het vervolg de wedstrijden te komen bijwonen, waar zij steeds welkom zouden zijn; hij bragt verder dank aan de Koninklijke Zeil- en Roeivereeniging te Amsterdam, aan de stad Rotterdam, en verder aan allen die tot opluistering van het feest hadden bijgedragen.

De heer J. van Vollenhoven, vice-president der Kon Ned. Yachtclub, verzocht nu het woord; hij stelde in het licht hoeveel geest en leven de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik aan de feesten der Yachtclub bijzet, waarna hij Z. K. H. uit aller naam dank zeide dat hij de leiding weder op zich had willen nemen.

Z. K. H. nam nu op nieuw het woord, om zijne warme belangstelling te betuigen in alles wat den zeemansstand betreft, en er op te wijzen dat men alles wat door de Kon. Ned. Yachtclub in het belang van den zeemansstand gedaan wordt in de eerste plaats te danken heeft aan den vice-president en de leden van den Raad der Yachtclub.

Jhr. H. J. Rutgers van Rosenburg, tresaurier der Kon. Zeil- en Roeivereeniging te Amsterdam, nam ten slotte het woord om aan te toonen dat de Kon. Ned. Yachtclub een tweeledig doel bereikt had, namelijk behalve de verbetering van het zeewezen ook de verbroedering van de verschillende zeil- en roeivereenigingen.

Deze verschillende toespraken werden telkens door levendig applaus achtervolgd.

Alvorens van dit gedeelte der feestviering af te stappen willen wij nog met een enkel woord vermelden, dat de uitgeloofde prijzen allen zeer smaakvol en keurig bewerkt waren. De beide bronzen kandelabres, bij wedstrijd n.° 1 als eersten prijs uitgeloofd, waren wezenlijke meesterstukken van kunst en trokken vooral onze aandacht. Ook de verschillende zilveren voorwerpen waren keurig bewerkt, en wij kunnen mededeelen dat onderscheidene daarvan bij den heer H. W. van Loon waren aangekocht, te weten: een kristallen dessertstuk met gedreven voet; twee prachtige wijnkannen met zilveren ranken, bijzonder rijk gemonteerd; twee kristallen compotten met zilveren druivenbladen en trossen gemonteerd, en eene geheel zilveren bokaal met deksel, gedreven à la renaissance, terwijl op het deksel een zeeman staat met opgeheven roeispaan, benevens twee over elkander liggende ankers met kabels.

In eene der zalen van het vereenigingsgebouw had vervolgens een luisterrijke maaltijd plaats, waaraan ook door de beide Prinsen deelgenomen werd. Tal van toasten werd daar uitgebragt.

Ten acht ure had, gelijk door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden was aangekondigd, de nieuwe wedstrijd van zes riems gieken plaats voor den prijs van *f* 300 voor de eerst aankomende en de premie van *f* 40 voor de tweede aankomende. Slechts drie vaartuigen namen aan den wedstrijd deel. De 1ste prijs werd wederom behaald door Brittannia, van den heer E. Wyld te Londen, en de premie door Prinses Amalia, van de roei- en zeilvereeniging de Maas alhier.

De illuminatie der Officieren-Societeit van de d. d. schutterij in het Park was een waardig besluit van den feestelijken dag. Zij mogt inderdaad prachtvol en buitengemeen sierlijk genoemd worden. Eene ontelbare menigte verlichte ballons van allerlei kleuren, in kwistigen overvloed opgehangen tot in den top der boomen van het afgesloten terrein, of langs de bevallige lijnen van het Societeitsgebouw, zoowel als in en rondom den muziektempel, herschiepen den nacht als in dag en boden een verrukkelijk schoon geheel, een waarlijk tooverachtig gezigt aan. Moeite noch kosten waren aan deze verlichting gespaard, die dan ook ten volle daaraan beantwoordde en hetzij van naderbij, hetzij in de verte gezien, een verrassenden aanblik opleverde voor de duizenden wandelaars, die zich naar het Park hadden begeven en ongetwijfeld allen hebben hulde gedaan aan den smaak, waarmede alles was gearrangeerd. Het muziekkorps der d. d. schutterij was ook hier weder tegenwoordig en droeg door de goede uitvoering van een wezenlijk fraai programma niet weinig bij om den luister van het geheel te verhoogen. Reeds eenigen tijd hadden de welluidende toonen in de grooten getale opgekomen leden der societeit en de talrijke geïntroduceerden in de ooren geklonken, toen eene fanfare en kort daarna de toonen van het geliefd Wilhelmus allen aankondigden dat de Vorstelijke personen, die den wedstrijd der K. N. Y. C. waren komen bijwonen, ook de feestelijk verlichte societeit met een bezoek kwamen vereeren. Inderdaad zag men ten ongeveer half tien ure HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Hendrik, vergezeld van den Raad der K. N. Y. C. en verwelkomd door den kommandant en verdere officieren der schutterij, de digte menigte, die de Vorstelijke personen met eerbiedige ingenomenheid aan deze plaats begroette, doorgaan en vervolgens plaats nemen aan de voor hen bestemde tafel. Na daar eene poos vertoefd te hebben, en ook van het balkon van het Societeitsgebouw een overzigt over het geheel genomen te hebben, bleven HH. KK. HH. nog geruimen tijd getuige van het fraaije, opwekkende schouwspel dat de Societeit aanbood, totdat zij ten ruim elf ure vertrokken. De muziek deed nu ook weldra hare laatste toonen weêrklinken en daarmede werd een avond besloten, die gewis tot de genoegelijkste herinneringen der Societeit zal blijven behooren.

Wij zijn in staat gesteld tot het doen der volgende, ten deele verbeterde en aangevulde, ten deele voortgezette mededeelingen. Naardien het der Redactie gebleken was dat haar berigt van gisteren, ofschoon, zoo zij meende, uit eene goede bron afkomstig, min juist en in sommige opzigten niet met de waarheid overeenkomstig was, maakt zij zich de gelegenheid tot verbetering daarvan gaarne ten nutte.

De eerste zitting van de 63ste jaarvergadering van het Nederlandsch Zendelinggenootschap werd gisteren gehouden in de Doopsgezinde kerk alhier. Nadat ds. *van der Pot*, als tijdelijk voorzitter van de maandvergadering, met eene gepaste toespraak het voorzitterschap had overgedragen aan ds. *van Koetsveld* van 's Hage, opende deze de vergadering met eene rede, waarin hij in korte trekken den toestand des Genootschaps schetste, en de opgekomene bestuurders en afgevaardigden welkom heette. Na verschillende inleidende werkzaamheden, waartoe behoort het mededeelen van ingekomen voorstellen, het benoemen van commissiën tot onderzoek van deze, werden de volgende rapporten gelezen: 1°, verslag van den toestand der zending op Zuid-Celebes, waaruit de vergadering tot haar leedwezen vernam dat zich belemmeringen hadden opgedaan voor den arbeid der aldaar gevestigde zendelingen, doch waaruit tevens bleek, dat de Regering hier te Lande hare gezindheid heeft doen blijken, om bij de meer gunstige tijdsomstandigheden deze belemmeringen op te heffen; 2°, jaarverslag van de commissie van onderzoek en toezigt op het zendelinghuis over de inrigting, waarin vermeld werd, dat het getal kweekelingen, ten vorigen jare 21 bedragende, door het vertrek van vier hunner als zendelingen naar Indië en door het ontslag van vier andere tot op 13 gedaald, bij den volgenden cursus 15 bedragen zal; 3°, verslag van den afgevaardigde naar de algemeene vergadering van het Oostfriesch Genootschap; 4°, verslag over het tijdschrift „mededeelingen van wege het Ned. Zendelinggenootschap"; 5°, verslag over de kostschool van het Genootschap, waarin de noodzakelijkheid werd aangetoond, dat het publiek beter behoort te worden ingelicht aangaande haar karakter, zijnde eene inrigting voor kinderen van Europesche ouders in Indië gevestigd, met het doel om de leerlingen op te leiden voor verschillende maatschappelijke betrekkingen. Het algemeen verslag van den staat en de werkzaamheden des Genootschaps, benevens dat van den binnenlandschen staat, werden niet gelezen, maar voor den druk bestemd, terwijl van het eerste een overzigt in de algemeene vergadering wordt voorgelezen.

Heden morgen ten 9 ure ving de tweede zitting aan. Na het voorlezen en goedkeuren van de acten der vorige zitting, werd verslag gedaan door de commissie voor de uitgaven der „kleine stukjes" van het Genootschap; het getal exemplaren gedurende het loopende jaar verspreid bedroeg 14,355. Tevens werd herdacht een lid der commissie, haar in den loop des jaars ontvallen, den hoog geachten J. Brave, van Amsterdam. Vervolgens hadden, op voorstel van de daartoe benoemde commissie, de jaarlijksche benoemingen van bestuurders plaats. Tot secundusvoorzitter werd benoemd dr. J. I. Doedes, tot secundusredenaar ds. E. Laurillard, zullende de benoeming van een tertius-voorzitter geschieden in de zitting van donderdag. — De vier zendelingen, welke dit jaar door het Genootschap worden afgevaardigd, in de vergadering gekomen zijnde, werden door den voorzitter toegesproken en namens haar vaarwel gezegd. De oudste dezer broederen antwoordde hierna op gepaste wijze ook namens zijne medebroederen. Na eene korte pauze werden de examens van de kweekelingen, die in de vorige week en op gisteren over de meeste vakken door commissiën uit de maandvergadering en één uit de jaarvergadering hadden plaats gehad, besloten met een openlijk onderzoek in Bijbel- en Evangeliekennis, in tegenwoordigheid van de opgekomen bestuurders. Na de behandeling van nog een paar voorstellen werd de vergadering op de gewone wijze tot donderdag verdaagd.

Heden avond vergaderde een groot getal bestuurders en leden van het Zendeling-Genootschap, benevens verdere belangstellenden, in de Groote kerk alhier tot het houden van de 63ste Algemeene Vergadering des Genootschaps. De voorzitter ds. *van Koetsveld* van 's Hage opende de vergadering met gebed en eene korte toespraak, waarop ds. *van der Pot* gedeelte van het jaarverslag voorlas, dat op den binnenlandschen toestand van het Genootschap betrekking heeft. Prof. *Hofstede de Groot* hield vervolgens eene belangrijke en indrukwekkende rede naar aanleiding van Hand. 15: 12 en 13 eerste gedeelte, waarin hij de zending als eene voortgaande openbaring van God voorstelde. Liever dan eene dorre opgave van verdeeling en punten te geven, drukken wij den wensch uit dat deze rede spoedig in druk verschijne, en door velen in handen genomen worde, die het voorregt niet hadden haar te kunnen aanhooren. Na deze rede volgde de afvaardiging der tot vertrek gereed staande zendelingen C. Poensen, J. A. T. Schwarz, C. J. van de Liefde en A. Visser (de eerste en laatste voor Java, de beide anderen voor de Minahassa bestemd) door den aftredenden director *Hiebink*. In toespraak, zegenbede en afscheidswoord drukte deze het volle gevoel zijns harten uit bij deze voor hem en de vertrekkende zendelingen dubbel gewigtige gelegenheid. Terwijl de Voorzitter door korte treffende tusschenredenen het geheel verbond, had de gemeente ruim gelegenheid hare instemming uit te drukken in het gemeenschappelijk gezang. Voor de belangstellenden zal deze avond, hoe lang de vergadering ook duurde, een hoogst indrukwekkend karakter gehad hebben.

De zon-eclips was hier heden namiddag zeer goed waar te nemen.

Heden namiddag, omstreeks 2 ure, is W. Velthuizen, slepersknecht, bezig zijnde tonnen aan boord van het schip Mary Ann, liggende aan de Willemskade alhier, te rollen, van de plank gegleden en in de Maas gevallen, met het ongelukkig gevolg, dat hij dadelijk zonk, en alle pogingen tot redding vruchteloos waren.

Na afloop der zitting van de Tweede Kamer van den, waarvan het verslag in het Bijvoegsel gevonden rdt, heeft er een buitengewone Ministerraad plaats ad.

Een van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch lië ontvangen telegram, de dato Batavia 7 junij 0, luidt: „Goede tijding van Bonie. De ex-koningin Datoe Sawitto hebben hunne onderwerping aanboden. De Europesche mail nog niet aangekomen.”
Eene depêche van de Bataviasche Handels-Vereenig, van dezelfde dagteekening, meldt, dat het op a rustig is en dat te Banjermassing de zaken goed ruitgaan.

Bij Zr. Ms. besluit zijn benoemd: tot griffier bij kantongeregt te Gouda, mr. G. J. Berkhoff, thans fier bij het kantongeregt te Alphen, en tot griffier het kantongeregt te Alphen, mr. A. W. Hartman, ocaat te 's Gravenhage.

Wij vernemen dat de vermaarde violist Ferdinand ub, die in den afgeloopen winter in ons Vaderland vele laauweren geplukt heeft, zijne medewerking solist bij het te Arnhem te houden algemeen zijkfeest der Maatschappij tot bevordering der onkunst heeft toegezegd.

Uit het vroeger gemaakte twaalftal is door den kerraad der Hervormde gemeente te Harlingen engesteld het volgend alphabetisch zestal van preten: dd. J. Berghege, te Haaksbergen; H. Blankn, te Dragten (met het lot tegen ds. H. D. du r, te Medemblik); R. Koopmans van Boekeren, Eelde; M. E. van der Meulen, te Nede; C. van gen, te Oostzaan, en G. Smit, te Grootebroek.
Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente Raamsdonk (cl. Heusden) ds. H. J. den Boer, ns te Opheusden. Dezelfde is ook beroepen te ravemoer (cl. Heusden).
Benoemd tot predikant bij de Hervormde gemeente Pingjum c. a. (Friesland) ds. J. I. Crebas, thans Gapinge (Zeeland).

'S GRAVENHAGE 18 julij. — Heden middag zijn r het kiescollegie te 's Gravenhage, ter verkiezing eenen commissaris en eenen commissaris-plaatsvanger voor de Nederlandsche Handel-Maatschappij, algemeene stemmen herkozen de heeren mr. T. D. Pape en M. G. van Heel.
— Bij de heden aan het Ministerie van Marine plaats d hebbende aanbesteding zijn de volgende artien tot de daarbij vermelde prijzen aangenomen, : 3000 kan jenever, met accijns doch zonder vaatk, door J. D. Welsink, te 's Hage, voor ƒ 40.89; 0 Ned. ℔ gewoon zout, door D. S. Docen en Zoon, ƒ 13.03; 1000 Ned. ℔ koffij, door v. d. Velok van Everdingen, voor ƒ 77; 500 Ned. ℔ suiker, dezelfden, voor ƒ 55.40, 1000 Ned. ℔ rijst, r J. Vorstelman, voor ƒ 19.37; 500 Ned. ℔ rookak, door H. van Woerden, te Rotterdam, voor ƒ 47,50, 700 Ned. ℔ pruimtabak, door denzelfden, voor 7.50. Alles per 100 Ned. kannen en 100 Ned. ℔.

HAARLEM 17 julij. — In de bloemisterij van de ren A. C. van Eeden en Co. aan den Wagenweg , bloeit thans de Disa grandiflora, afkomstig de Kaap de Goede Hoop, beroemd door hare erende bloemen, en welker aankweeking in onze sten aan zoo vele moeijelijkheden onderhevig is. een tweede exemplaar is reeds een bloemstengel ormd.

'S HERTOGENBOSCH 17 julij. — Gisteren morgen 10 ure werd in de kathedraal-kerk van St. Jan er, door den aartsbisschop van Utrecht, administor van het bisdom van 's Hertogenbosch, geaserd door zijn coadjutor, den bisschop van Samos i., en een aantal geestelijken, eene pontificale gecelebreerd, ten einde 's Hemels zegen over het gevangen werk der restauratie van genoemde edraal af te smeeken. De plegtigheid werd bijoond door heeren Gedeputeerde Staten verdere riteiten, terwijl een aanzienlijk publiek de hoofdk vervulde en het zangkoor eene mis van van uitvoerde. Van een aantal huizen wapperden nationale vlaggen. Na de mis heeft de Aartschop en zijn coadjutor, begeleid door de commissie de restauratie, Gedeputeerde Staten, den hitect L. Veneman en andere genoodigden, loodsen en werken, op het voormalig kerkhof gesteld, in oogenschouw genomen. Herhaalde en gaf de bisschop zijne tevredenheid te kennen r hetgeen reeds tot stand is gebragt. Ten 1 ure in de zaal van de hooge Lieve Vrouwe Broederp, daartoe prachtig en smaakvol versierd, een uner van 30 converts plaats, door de bouwmissie den kerkvoogd en verdere genoodigden geboden.

ARNHEM 17 julij. — De zieke militairen, die zich der de thans in de legerplaats te Millingen vooruit ondene en aanwezige detachementen bevinden en niet in de legerplaats aldaar behandeld kunnen worden, zullen naar Harderwijk geëvacueerd en in de aldaar aanwezige militaire ziekeninrigting ter verpleging opgenomen worden. Na te zijn hersteld, zullen zij naar het kamp terugkeeren.
— Gisteren avond trad mevrouw Ristori alhier op in het treurspel Maria Stuart. Na het vallen van de gordijn ging er een herhaald gejuich op; bouquetten werden haar toegeworpen en ten tweeden male moest zij zich vertoonen. Na den afloop werd haar aan het hotel Bellevue door het stedelijk muziekkorps eene serenade bij fakkellicht en Bengaalsch vuur gebragt, terwijl zich eene groote volksmenigte voor het hotel verzameld had. Tot driemaal toe moest zij te voorschijn treden, om de daverende toejuichingen van Arnhems kunstminnaars te ontvangen.

Uit Wiesbaden verneemt men, dat Z. M. de Koning den 16 dezer met den Hertog van Nassau op eene hertenjagt is geweest.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 18 Julij.

OVERLEDEN: C. Houtman, man van E. Tielens, 38 j. — J. van Zwaan, vrouw van A. Hoorenman, 38 j. — M. N. van Stroom, jm., 58 j. — A. C. van Netten, d., 1 j. — R. J. Blauw, d., 11 j. — K. van der Meyden, z., 6 m. — F. Grijsendorffer, d., 1 j. — H. van Sidderen, vrouw van H. A. Kind, 31 j. — H. N. de Jong, z., 15 d. — J. M. Groman, wed. P. van Duura, 57 j.

BEVALLEN: P. C. van der Tak, geb. Stronck, levenl. d. — D. van Wijk, geb. de Rooy, levenl. d. — M. C. G. Wouters, geb. de Cocq, d. — K. van der Sluys, geb. de Jong, z. — J. J. Brunit, geb. Fluckiger, z. — A. van Wallené, geb. Schumacher, d. — M. van Hertfeld, geb. Sanders, z. — P. A. Cassteele, geb. Scheuer, z. — C. J. Broekmans, geb. Wagenaar, z. — M. E. Kriellaart, geb. Kraay, d. — G. de Milde, geb. van Halteren, d. — J. H. Schallenberg, geb. Boekhout, z. — E. de Vries, geb. van Gelderen, z. — C. Schaap, geb. de Wolff, d.

GEHUWD: H. T. Kuypers, jm., 24 j., met A. Jongste, jd., 29 j. — F. v. d. Wolff, jm., 25 j., met W. Huigen, jd., 27 j. — P. Knap, jm., 34 j., met H. van Buuren, jd., 28 j. — W. de Grund, jm., 41 j., met J. Koppendraijer, jd., 23 j. — J. C. Moolenaar, jm., 22 j., met S. C. Fontijn, jd., 23 j. — L. Brussé, jm., 46 j., met M. Bloem, jd., 39 j. — G. de Boode, wettig gesch. man, 47 j., met J. Hombag, wed. J. J. Top, 46 j. — T. H. Flinck, jm., 30 j., met M. E. Dudart, jd., 29 j. — J. Bos, wedr., 25 j., met. C. Blok, jd., 20 j. — P. J. H. Gerritsen, jm., 29 j., met M. G. van Ophemert, jd., 25 j. — J. van der Velden, jm., 26 j., met P. Burgerhout, jd., 26 j. — H. Gerzee, jm., 31 j., met M. Blom, jd., 23 j. — K. Haasbroek, jm., 25 j., met G. Heselaars, jd., 25 j. — J. Verbrugge, jm., 25 j., met J. G. Borghart, wed. W. Knegtmans, 35 j. — J. S. van den Bergh, jm., 25 j., met A. C. Meermans, jd., 20 j. — G. P. van den Bosch, jm., 29 j., met A. Geneuglijk, jd., 18 j. — A. Andriessen, jm., 22 j., met M. S. Pot, jd., 20 j. — H. Moens, jm., 30 j., met H. W. van der Leeuw, jd., 22 j. — Mr. A. C. van Rossem, jm., 29 j., met E. M. J. Balguerie Guérin, jd., 22 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,
Woensdag den 18 Julij 1860,

AFSLAG VAN:

Een Huis enz., Goudschen Singel, 13/983; trekg.	ƒ	5150,
daarboven ƒ 200, verkocht.		
Een Winkelhuis enz., Galerij, 6/85;	„	- 4800,
daarboven ƒ 220, verkocht.		
Een Pand enz., Binnenweg, 15/379, 380;	„	- 4600,
daarboven ƒ 340, verkocht.		
Een Huis enz., Schied. Dijk, 3/556, 557,	„	- 5100,
daarboven ƒ 600, verkocht.		
Zeven Huisjes enz., zuidz. Ketelaarsgang, 3/549 tot en met 555;	„	- 2300,
daarop verkocht.		
Een Huis enz., als voren, 3/548;	„	- 725,
daarop verkocht.		
Een perceel Open Grond, gr. 60 E., Baan;	„	- 500,
daarboven ƒ 50, verkocht.		
Een Huis enz., Ketelaarsgang, 3/541;	„	- 425,
daarboven ƒ 20, verkocht.		
Een Winkelhuis enz., Groenendaal, 12/416;	„	- 2625,
daarboven ƒ 80, verkocht.		
Een Huis enz., Kipstraat, 11/687;	„	- 1600,
daarop verkocht.		
Een Huis enz., Baansteeg, 11/686;	„	- 600.
Een Huis enz., als voren, 11/685;	„	- 600.
Een Huis enz., als voren, 11/684;	„	- 750.
Veertien Huisjes enz., waarvan 13 oostz. Baansteeg en 1 Vest, 11/670 tot en met 683;	„	- 1650.
Gecombineerd om ƒ 5750 verkocht.		
Een Huis enz., Baansteeg, 11/656;	„	- 500,
daarop verkocht.		
Drie Huizen enz., in zekeren Gang in de Walesteeg, 10/571, 572, 573;	„	- 1700.
daarboven ƒ 100, verkocht.		

VEILING VAN:

Een Huis enz., Delftschevaart, 6/350; ...	„	- 4025.
Een Huis enz., Schiedamschen Dijk, 3/495;	„	- 8000.
Een Huis enz., Hoogen Zeedijk, 13/140;	„	- 4250.
Een Huis enz., Mannenlaan, 13/385;	„	- 3000.
Een Huis enz., Oppert, 6/18;	„	- 8250.
Een Pand enz., Hoogstraat, 8/17;	„	- 7650.

Beursberigten.

ROTTERDAM 18 Julij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt.	63 15/16	64	64
Spanje ... Oblig. 3, nu 1¾ „	39 9/16		
„ Binnenl. a 6/m. 3 „	47¾		
„ Certif. Coupons „	4 15/16	5	4 15/16
Portugal .. Obl. 1856/7/9. 3 „	42½	42 9/16	42 9/16
Rusland .. Obl. te Amst. 4½ „	90 1/16	90⅛	90 1/16
„ bij Stiegl. 1855 5 „	97⅝		
„ Spoorw. Aand. 5 „	213	213½	
Oostenr. .. Oblig. Metall. 2½ „	27¾	27⅞	27¾
„ dito dito 5 „	51½	51¾	51½
„ dito Nat. Met. 5 „	58½	58 13/16	58½
„ Ad. fl 250 1854 ƒ	225		
Griekenl. Coupons .... ƒ	9/16		

Met uitzondering van Spaansche en Oostenrijksche fondsen, welke tot lager prijzen verkrijgbaar waren, verschilde de markt overigens weinig bij gisteren, terwijl de omzet geen grooten omvang toonde.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 63 15/16. Spanje, Obligatien, 1¾ pc., 39 9/16; dito Binnenlandsche a 6/m., 3 pc., 47⅞; dito Certificaten-Coupons, 5; dito Amortisable-Schuld, 20 9/16. Oostenrijk, Oude Metalliek, 5 pc., 51 7/16; dito Nationale, 5 pc., 58½; dito Weener Loten 1854, ƒ 224. Mexico, Obligatien, 3 pc., 20⅜.

AMSTERDAM 18 Julij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., .. Werk. Schuld 2½ pCt.	63 13/16	63⅞	
„ dito dito 3 „	76⅝	76 11/16	
„ dito dito 4 „	98⅝	98¾	98⅝
„ Amort. Synd. 3½ „			
„ Hand. Maats. 4½ „	133		
„ O. I. Leening 4 „	97 3/16		
„ Holl. Sp. ..... 4½ „			
„ Rijn-Spoorw. 4½ „	101		
„ M. van Weld. 4 „			
België, .. Cert. *Rothsch.* 2½ „	52⅜		
Frankrijk, Certificaten .. 3 „			
Spanje ... Buitenlands .. 1¾ „	39½	39⅝	39⅝
„ dito 3 „	48½		
„ Binn. a ƒ 6000 3 „	47⅞	47 15/16	
„ Amort. Schuld	20 9/16	20 11/16	20⅝
„ Bew. v. Coup.	4⅞	4 15/16	
Portugal, Obligatien ... 3 pCt.	44 5/16	44⅜	
„ dito 1856/59. 3 „	42⅜	42 7/16	
„ dito Uitgest. ..			
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5 „	102⅛	102¼	102⅛
„ dito 1828/29 .. 5 „	100¾	100⅞	100¾
„ Cert. 1831/33 5 „	85¼		
„ d.° 1840 ..... 4 „	80	80⅛	80⅛
„ d.° *Stieglitz* .. 4 „	81	81¼	81¼
„ d.° d.° Nieuwe 5 „	88½	88⅝	88⅝
„ d.° d.° 1855 N. 5 „	96⅞	97¼	97
„ d.° te Lond. 4½ „	91⅜	91½	91⅜
„ d.° v. Assign. .. 6 „	60¼		
„ Inschr. dito .. 6 „			
Polen, ... Aand. 1835 .. .... ƒ			
„ Obligatien ... 4 pCt.	79¾		
Pruissen, Obligatien ... 5 „	103⅛		
„ Aand. ... 3½ „			
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5 „			
„ d.° dito 4 „			
„ d.° Met. Oude 5 „	51⅜	51½	51⅜
„ d.° N. te Ams. 5 „	74	74⅛	74
„ d.° Nat. Met. .. 5 „	58 5/16	58½	58 5/16
„ d.° Metalliek. 2½ „	27⅜	27⅝	27½
„ W. Ad. fl 250 4 „	222		
Brazilië, 1843, £ 100 5 „			
Equador, £ 100 ...... 1 „	11⅝		
Venez., .. Obligatien ... 3 „	21½	21¾	
„ Uitgestelde .. 1½ „	11 7/16	11⅝	11⅝
Grenada, Obligatien ... 4 „	13 9/16	13⅝	
„ Uitgestelde ..	4¼		
Mexico, .. Obligatien ... 3 „	20⅜		
Illinois .... 7 „	85⅜		

Handel Maatschappij op rescontre 132¾, 133⅝, 133⅜. Rusland, Cert. te Londen, 1859, 3 pc., 61⅞, 62, 62; dito Spoorw. Aand., volgef. 5 pc., 212½, 213¼; dito Nieuwe, 4½ pc., 89 15/16, 90, 90. Oostenrijk, Weener Bank-Actien ƒ 768; dito Aand. 1860, ƒ 446; Fr. Oostenr. Spw. Oblig. bij Hope, 3 pc., 123, 123¼. Brazilië, Geldl. 1860, 4½ pc., 85 3/16, 85¼. Peru 1854, 4½ pc., 90½. Philad., bij Hope en Co. Lr. B, ƒ 101½; Louisiana, 5 pc., 101⅜. Griekenl. 5 pc., 5⅛.

Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pc.

Van binnenl. fondsen Aand. Handel-Maatschappij gezocht. Buitenl. flaauw, met uitzondering van Nieuwe 4½ pcts. Russische.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63 13/16 a 63⅞. Spanje, 1¾ pc., 39⅝; dito Binnenl., 3 pc., 47⅞ a 47 15/16. Oostenrijk Metalliek, 5 pc., 51⅜; dito Nat., 5 pc., 58⅜.

PARIJS 17 Julij.

Frankrijk 3 pc. a contant 68.95, 68.85; dito op ult. 68.95, 69, 68.80, 68.90; dito 4½ pc. a contant 97.30; dito op ultimo —; Bank-Actien 2820; Crediet Mobilier 710, 705. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 490. Napels 5 pc. —. Spanje 1¾ pc. 39¾; dito buitenl. 3 pc. Oude — en dito Nieuwe —; dito binnenlandsche 3 pc. 47¾; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. 80½.

De 3 pcts. Fransche fondsen sloten 25 centimes lager dan gisteren.

LONDEN 17 Julij.

3 pc. Cons. cont.	93⅜ a	93½	3 pc. Peru	73	-	74
id. id. op tijd ..	93½ -	93⅝	4½ pc. id. Urib. ..	82	-	83
5 pc. Oostenrijk	79 -	82	id. te New-York	79	-	81
dito 1859	— -	—	3 pc. Portugal ..	44	-	45
4½ pc. België ...	95 -	97	5 pc. Rusland ..	107	-	109
5 pc. Braz. 1824	99 -	101	4½ pc. idem	93	-	94
id. 1829/39	— -	—	3 pc. idem	64	-	64½
id. 4½ pc. 1852 ..	87 -	89	3 pc. Spanje ...	48¾	-	49¼
idem 1858	87 -	89	1½ pc. idem	39¾	-	40¼
6 pc. Buen-Ayr.	84 z.	coup.	idem Amort. ...	20	-	21
6 pc. Chili	102 -	104	id. Cert. Coup. ..	4¾	-	5¼
3 pc. idem	67 -	69	5 pc. Sardinië ..	82	-	83
5 pc. Denemark.	98 -	102	6 pc. Turkije ...	77	-	77½
3 pc. idem	82 -	84	idem Nieuwe ...	60¼	-	60¾
2½ pc. Holland ..	64 -	66	4 pc. idem	102	-	102½
4 pc. idem	101 -	103	3 pc. Venezuela	21	-	23
Equador	11½ -	12½	idem Uitgest. ...	11	-	12
id. Land-warr.	— -	—	Wissel Amst. krt.	11.14½	a	15½
2½ pc. Grenada ..	14 -	15	idem 3 m.	11.16¾	-	17
id. Uitgestelde ..	4 -	4½	idem Rott. 3 m. ..	11.16½	-	17
3 pc. Mexico ...	21 -	21½	idem Parijs kort.	25.10	-	20
4½ pc. Peru	95 -	96	idem 3 m.	25.35	-	40

Binnenl. fondsen vast met meer handel. Buitenl. mede vaster en levendig gestemd.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 18 Julij.

	2 maanden.	Kort.	
Londen ...	11.62½	11.70	
d.° 3/m.	11.58¾	—	
Parijs ..	55 9/16	55 13/16	
d.° 3/m.	55⅜		
Bordeaux.	55 5/16	55 9/16	
Genua ...	45¾	—	
Livorno. .	38¼	-	
Napels . .	75½	—	
Petersb. .	169	—	
Hamburg.	35⅛	35¼	
d.° 3/m. .	35 1/32	—	
Antwerp .	—	1⅜	v

	6 weken.	Kort.
Frankfort	99 13/16	—
Augsburg	99¼	—
Weenen. .	88	—
Triest. . .	87⅝	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 18 Julij.

	2 maanden		zigt.	
Londen. .	11.62½	g	11.70	g
Parijs. . .	55½	g	56	p
Bordeaux.	55¾	g	—	g
d.° ½ m.	55½	g	—	g
Genua . .	46	g	—	g
Livorno. .	38½	g	—	g
Napels . .	75½	g	—	g
Hamburg.	35	g	35½	g
	3 maanden.		Zigt.	
Madrid . .	240	g	—	g
Cadix. . .	241	g	—	g
Sevilië . .	237	g	—	g
Bilbao . .	238	g	—	g
Lissabon .	40½	g	—	g
Porto. . .	41	g	—	g
Petersb. .	169	g	—	g
	6 weken.		Zigt	
Weenen ..	90½	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort.	99½	g	—	g

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

SCHIEDAM 18 Julij.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Courlandsche ƒ 191 6/w. Gerst, 130 ℔ Kunda ƒ 184 cont.; 132 ℔ Pernau ƒ 192 6/w.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust	ƒ	14.50.
JENEVER, „ „ „ „	„	- 20.—.
AMST. PROEF „ „ „ „	„	- 21.25.

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel .... ƒ 0.10.

AMSTERDAM 18 Julij.

GRANEN. Tarwe als voren: 130 ℔ b. Pools. ƒ 360; 128, 129 ℔ dito ƒ 355. Rogge in een does, met weinig handel: 126, 127 ℔ Pruiss. ƒ 218; 121 ℔ dito ƒ 198; 116 ℔ Petersb. ƒ 182; op lev. iets flaauwer; in Julij ƒ 180, ƒ 179; Aug. ƒ 181; Maart ƒ 188, ƒ 187; Pruiss. Julij ƒ 182; Aug. ƒ 183, ƒ 182. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad £ ½ hooger: op 9 v. Olie te leveren in Oct. £ 71½; Nov. £ 72. Raapolie op 6/w. ƒ 40¾; vlieg. ƒ 39½; 1 Sept. ƒ 40¼, ƒ 40½; 1 Oct. ƒ 41; 1 Nov. ƒ 41⅜, ƒ 41½; 1 Dec. ƒ 41¾, ƒ 42; 1 Mei ƒ 43. Lijnolie op 6/w. ƒ 30¾; vlieg. ƒ 29¾; 1 Sept. ƒ 30, ƒ 30¼; 1 Oct. ƒ 30½; 1 Nov. en 1 Dec. ƒ 30¾. Hennepolië op 6/w. ƒ 37¼. Raapkoeken per 1040 st. ƒ 66 a ƒ 72. Lijnkoeken per 104 st. ƒ 11 a ƒ 13½.

KAAS. Goudsche ƒ 25½.

VEE. Kalveren 1ste kwal. ƒ 50 a ƒ 70; 2de kwal. ƒ 40 a ƒ 60; 3de kwal. ƒ 30 a ƒ 50; Schapen ƒ 28 a ƒ 34; Varkens 44 a 48 c. per Ned. ℔.

LONDEN 17 Julij.

SUIKER. W.-Ind. vast maar stil; omzet 600 v. tot vorige prijzen. 3250 k. Havana n.° 11 bedongen 27/6. In veiling 600 v. Barbados 36/ a 44/6, 4660 b. Mauritius 31/6 a 43/, 3200 b. Madras 32/ a 35/6 en 2200 b. Bengaal 46/ a 48/. Geraffin. stil; br. Lumps 52/. — RUM. 300 pijpen Leew. bedongen 1/6 en 50 dito Jamaica 3/9. — KOFFIJ. Natif Ceylon vast; Plant. bedong zeer ferme zelfs iets hoogere prijzen. — THEE stil. Ord. Congo 1/4½ a 1/5. — RIJST. 1365 b. Bengaal bedongen 12/ a 12/6. — PIMENT vaster. Omzet 400 b. tot 3½ a 3¾ d. — KATOEN vast maar zonder handel. — SALPETER met [illegible] 4400 b. Bengaal tot 37/ a 44/6. — [illegible] werden heden geveild, waarvan 756 k. [illegible]. — WAS. Van Japansche vonden 450 k. nemers. — GOM ELASTIEK flaauwer, met zeer weinig handel. — METALEN. Schotsch IJzer stil 52/. 25 t. Zink bedongen £ 20.2/6 en 125 t. £ 20. Tin stil. — OLIEN. Lijn- vast 28/9, Hull 28.1½ a 28/3. Eng. br. Raap- 41/6. 1000 vtjs. Terpentijn- bedongen 32/6 a 33/. Andere Oliën onveranderd en stil. — [illegible] stil 52/6, op termijn betaalde men 52/9 a 53/.

ANTWERPEN 17 Julij.

KOFFIJ. 200 b. Brasiel bedongen 38½ c. — Van VERWHOUT zijn 50/m. kil. Laguna Campêche verkocht. — GRANEN stil met nominale prijzen. Odessa Lijnzaad bedong ƒ 12½. — Van HARST zijn 500 vtjs. br. Amerik. verkocht. — Van SUIKER 40 k. Havana en van TERPENTIJNOLIE 50 vtjs. Amerik. tot geh. prijs.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (W) *Aang.*
18 julij *Forest Queen*, Stewart, Callao (l. v. Queenstown)
Hellevoet *Aangek.*
julij *Arthur Jonas*, Chauvelon, Nantes
Aramede Snow, Harnden, New-Orleans
Burlington, Keene, dito
Fleet Eagle, Haskell, Boston
John & Isabella, Weatherhead, Newc.
Mars, Turnbull, dito
Vertrokken.
Earl of Auckland (st.), Londen
Killarney (st.), Goole
Alida Sinnige, Dik, St. Petersburg
Ida (st.), Dantzig
Het Amerik. schip *Ellen Hart*, Coffin, van Baltimore, gesleept door de *Holland*, zit op Noord Pool aan den grond.
(W.Z.W.—Z.W.)
Goedereede *Aangek.*
julij *Concordia* (st.), Londen
Ary Scheffer (st), Havre
Fleur de Marie, Richard, Nantes
Vertrokken.
Auguste Louise (st.), Grangemouth

Seahorse (st.), Hull
Maasstroom (s), Hamburg en Harburg
(N.W.—W.)
Maassluis (W. ten N.)
Vertrokken.
18 julij *Franciska*, Lindeboom, Archangel
Texel (WNW) *Aangek.*
17 julij *Angelita*, Casanovas, Baltimore
Vertrokken.
16 *Sunshine*, Watson, Cardiff
18 *Maleijer*, Bok, dito
Vlie *Aangekomen*
15 julij *Sophia*, Mähler, Koningsbergen
Maria, Tent, Dantzig
Alberdina, Lever, Callundborg
Willemina Klasina, de Jonge, Aalborg
16 *Jonge Marie* (s), Harburg
Vertrokken.
15 *Shincliffe*, Copperthw., Sunderland
Ceres, Manneken, dito
Economy, Baxter, dito
Elisabeth Marie, Mollested, Bergen
Palemon, Sunde, Frederikstad
Niord, Evensen, Osterrisoer
Emelie, Johansen, Oudsoen

Haabets Anker, Nielsen, Stavanger
Anna Wilhelmina, Torgensen, Tonsberg
Hero, Jörgensen, Noorwegen
Stadt Leer, Cramer, Hamburg
Amsterdam (st.), dito
Jonkvrouw Elisabeth, Schuur, avontuur
Friede, Wachter, dito
16 *Allegonda Rensina*, Smit, Norrköping
Zoltkamp *Aangek.*
14 julij *Alida Folkerts*, Mooi, Koningsb.
Harmonie, Lever, dito
16 *Zwaantje Groenendal*, Rasker, Newcastle
17 *Elisabeth Geertruida*, Janknecht, dito
Zierikzee *Aangekomen*
17 julij *Temperance*, Daniel, Liverpool

—o—

Shanghai *Zeilklaar*
12 mei *Prinses Charlotte*, Hille, Kanagawa
Liverpool *Aangek.*
17 julij *Albatross* (st.), Rott.
Uitgeklaard.
16 *Arrow*, O'Neill, Rott.
Zwaan, Riedijk, Santa Martha, Carthagena en Savanilla
Vertrokken.
16 *Isabella*, Gamble, Surin.

Cardiff *Aangekomen*
13 julij *Japan*, Muller, Rotterdam
Falmouth *Aangek.*
15 julij *Cornelia Wilhelm.*, Hoeksma, Retrimo
17 *Ernestina Alida*, de Vries, Smirna
Wendelina, Hilbrands, Galatz
Bij **Falmouth** *Aangek.*
14 julij *Johannes Christiaan*, v. Heemstede Obelt, Amst. n. Batavia
Fowey *Binnengel.*
16 julij *Truth*, Beal, Liverp. n. Zierikzee
Bij **Wight** *Aangek.*
15 julij *Anna & Arnoldina*, v. Wijk, Triest n. Rott.
16 *Presto*, Cremer, Rotterd. n. Boston
Rochester *Vertr.*
16 julij *John & Charles*, Hopkins, Rott.
Londen *Aangek.*
17 julij *Seppe Visser*, de Jong, Workum
Mentor, v. 't Veer, dito
In lading.
Albertha Roemeling, Goosens, St. Petersb.
Uitgeklaard.
16 *Frouke Egberdina*, Lukje, Elseneur
Hoop, Jonkhoff, dito
Voorzorg, Huisman, Archangel
Sunderland *Aang.*
13 julij *Macao*, Kroll, Rott.

15 *Niessina*, Gruppelaar, Zwolle
Vertrokken.
16 *Echo*, Mordey, Dordt
Shields *Aangekomen*
16 julij *H. Willebrordus*, Kleve, Schiedam
Afine, Potjewijd, dito
Oceaan, van Duffelen, Rotterdam
den Elshout, Dekker, dito
Margaretha Catharina, Stenger, Delfzijl
Lubbegina, de Jonge, d°
Wiea Gesina, Bossinga, Groningen
Auktje, Kamphuis, dito
Tetsia, Pluktje, Londen
Dart, Fuller, Dordrecht
Vertrokken.
16 *Sarah* Rotterdam
Hartlepool *Aang.*
13 julij *Abeldina*, Olthoff, Elsfleth
Dundee *Aangekomen*
15 julij *Prov. Overijssel*, Gruppelaar, Zwolle
Leith *Aangekomen*
14 julij *Brothers*, Newton, Harlingen
Hamburg *Vertr.*
16 julij *Aaltina*, Hoekstra, Rotterdam
Cuxhaven *Aangek.*
16 julij *Carl & Auguste*, Müller, Rotterdam
17 *Jonge Barend*, Brins, Termunterzijl

Vertrokken.
16 *Hermanna*, Veling, Middlesbro'
Bremerhaven *Vertr.*
16 julij *Roelfina*, Prins, Stettin
Norden *Aangek.*
13 jul. *Annette*, Strackholder, Amsterdam
Neustadt *Vertr.*
14 julij *Elida*, Möller, Holl.
Swinemunde *Vertr.*
15 julij *Celeritas*, Ohlsen, Delfzijl
Hillechina Wilkens, Karssies, Termunterzijl
Dantzig *Vertrokken*
14 julij *Sancta Maria*, Swart, Groningen
Vrouw Elisabeth, Top, Amsterdam
15 *Lamberta*, Karst, dito
Annegiena, Emmelkamp, Bremen
Pillau *Vertrokken*
14 julij *Hertha*, Melson, Holl.
Memel *Vertrokken*
14 julij *Elbrendina*, Atzema, Amsterdam
Libau *Vertrokken*
9 julij *Juditha*, Larsen, Holland
Jaegeren, Tobiasen, dito
Twende Bröders Enighed, Thorbjörnsen, dito
10 *Adelaar*, Potjewijd, dito
11 *Willem*, Steffens, dito
Christiania *Aang.*
11 julij *Vrouw Geertruida*, Bontekoe, Bremen

Frederikstad *Aang.*
4 julij *Gebroeders*, de Jonge, Kampen
Arendahl *Aangek.*
4 julij *Goede Hoop*, Haijer, Holland
Kopenhagen *Gepass.*
14 julij *Jantina*, Blaak, St. Pet. n. Aberdeen
Dankbaarheid, Potjer, dito n. Amst.
15 *Hendrika*, de Jonge, dito n. dito
Catharina, Drok, dito n. dito
Flora, Schuchard, dito n. dito
Jantina, Pott, Kroonstad n. dito
16 *Margaretha*, Lindeboom, St. Petersb. n. dito
Elseneur *Aangek.*
15 julij *Adolph*, Mumm, Koningsb. n. Amst.
Holtenau *Aangek.*
12 julij *Luctor & Emergo*, Kuipers, Nerva n. Brem.
13 *Zwaantina Magrietha*, de Vries, Dantzig n. Rotterdam

14 *Agatha Eveline*, Hoekstra, Memel n. Hull
Geertina, Visser, Dantzig n. Holland

—o—

Scilly 16 julij. De Oostenrijksche bark *Osvetitel*, k. Meilicich, v. Braila met gerst n. Falmouth, is in den nacht van 14 julij bij mist totaal verongelukt.

—o—

17 julij. De wind te **Falmouth** W., stil, en te **Deal** Z. Z. W.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 19 julij: 1ste getijde 4 ure 4 min.; 2de get. 4 ure 28 min.

Arnhem. Waterhoogte 17 julij 1.81 el.

Keulen. Rijnhoogte 17 julij 8 v. 6 d. Rijnl.

Cargalijsten.

Amsterdam.

BALTIMORE, Angelita, Casanovas. — 429 v. Tabak, Stadniski en van Heukelom.

HAMBURG, Hoffnung, Alberts. — 30½ last Raapzaad, L. Hoyack en Co.

HAMBURG, Gesina, Bouman. — 1 lading Raapzaad, L. Hoyack en Co.

BREMEN, Gesina, Egberts. — 219 b. Rijst, Order.

HAMBURG 17 Julij.

KOFFIJ vast doch stil. — RAAPOLIE loco 26, per Oct. 26.6. — GRANEN. Tarwe en Rogge vast.

NEW-YORK 3 Julij.

KATOEN. De markt was gedurende deze week zeer flaauw, maar de prijzen bleven onveranderd. Omgezet werden 4000 b. en uitgevoerd 4078 b., waarvan 2185 naar Liverpool. De berigten omtrent den oogst zijn bijzonder gunstig. — ASSCHEN. Pot- lager, $ 5.12½ a $ 5. Paarl- $ 5¾. — KOFFIJ vast, en ofschoon er minder vraag is, betaalt men ferme prijzen. — VERWHOUT flaauw en zonder eenigen handel. — MEEL. State en Western is tot 5 c. lagere prijzen vrij wel gevraagd. Sedert Vrijdag zijn 30,200 vaten verkocht. Canada 5 c. lager, omzet 1080 vaten. — GRANEN. De omzettingen in Tarwe waren niet groot, maar de prijzen bleven onveranderd; totaal 180,800 bush. Gerst en Rogge flaauw. — HUIDEN zeer stil en onveranderd. — TERPENTIJNOLIE. Ordinaire soorten bleven dalende en men betaalde zelfs 40 c., 2500 vaten bedong 40 a 41½ c. — HARST. Br. flaauw; 1200 vtjs. bedongen $ 1.55 a 1.57½. — RIJST met weinig voorraad en veel vraag en daardoor rijzende. 450 tiersjes Carolina vonden nemers tot $ 4½ a 4¾. — SUIKER veel aangevoerd met weinig vraag, maar onveranderd. — TALK vast en hooger. TABAK zoo als altijd in dit saizoen stil. — VRACHTEN naar Engeland rijzende.

Advertentiën.

VIJF EN TWINTIGJARIGE ECHTVEREENIGING

van

Hk. HARTOG

en

K. HUYSER.

Rotterdam 19 *Julij* 1860.

Getrouwd:

H. MOENS

met

H. W. VAN DER LEEUW.

Rotterdam
18 *Julij* 1860.

Getrouwd:

Mr. A. C. VAN ROSSEM

en

E. BALGUERIE GUÉRIN.

Rotterdam
18 *Julij* 1860.

Te AMSTERDAM

ligt in Lading

NAAR

BATAVIA,

voor *PASSAGIERS en GOEDEREN*, het vermaard snelzeilend gekoperd Nederl. Campagne FREGATSCHIP *Elisabeth*, Kapitein H. A. HAMS; hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & Co., te Rotterdam, en DE CONINGH & Co. of JAN CORVER & Co., te Amsterdam.

Geregtelijke Aankondiging.

Bij Brieven van Meerderjarigverklaring, door den Hoogen Raad verleend den 22 Junij 1860, goedgekeurd bij 's Konings Besluit van 9 Julij 1860, n.º 18, geregistreerd den zestienden Julij 1860, zijn aan **AARTJE BERKOUWER**, wonende te Krimpen aan den IJssel, gegeven **al de Regten** bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. FRANÇOIS.
Procureur bij den Hoogen Raad.

Glas, Porselein en Aardewerk.

H. R. TEUBNER,

Firma J. GLANS & Co., Vischsteeg, 2, n.º 102, berigt bij deze aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij **ontvangen** heeft eene **Nieuwe Sortering WATERFILTERS,** van een der meest gerenomeerde *Engelsche* Fabrieken, voor welker Soliditeit geguarandeerd wordt. Mede heeft hij **ontvangen** ***Engelsche* INLEGPOTTEN,** met Hermetisch sluitende Deksel. Deze Potten, welke alles overtreffen wat tot dusver bestaat, om Vruchten en Groenten voor bederf te bewaren, bevelen zich vooral aan door derzelver gemakkelijke en goede Sluiting, waardoor de zoo lastige digtmaking met Leder, Blaas of Lak geheel vervalt.

Tevens maakt hij voorloopig bekend, dat hij, te beginnen met WOENSDAG den 25 dezer en volgende dagen, zoo lang de voorraad strekt,

OPRUIMING

zal houden van eene Partij **GLAS, PORSELEIN** en **AARDEWERK,** tot buitengewoon Lage Prijzen.

ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW,** door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**

Voor Passagiers en Goederen.

Het Stoomschip **EMILY,** Kapitein **A. Bruce,** zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 21 dezer, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

ROTTERDAM & HULL.

Iederen **WOENSDAG** en **ZATURDAG.**

Voor Passagiers en Goederen.

Het Stoomschip **ENCHANTRESS,** Kapitein **Ths. Farr,** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Zaturdag 21 Julij,** des namiddags.

De Agenten *SEEUWEN & Co.*

STOOMBOOTVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en HULL,

Voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL,** Kapitein **R. M. Sawyer,** vertrekt van **ROTTERDAM** naar HULL AANSTAANDEN ZATURDAG, **des namiddags ten vijf ure.**

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

GENERAL STEAM-NAVIGATION COMPANY.

ROTTERDAM EN LONDEN.

De Stoom-Schepen vertrekken met Passagiers en Goederen geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.

JULIJ 1860.

Donderdag 19, 's morgens **11½** ure. | **Dingsdag 24,** 's namiddags **3** ure.
Zaturdag 21, 's middags **12** „ | **Donderdag 26,** „ **4** „

VRACHTEN: Groote Kajuit £ 1.10.—, heen en terug £ 2.5.—.
Voor-Kajuit „ —.17.6, „ „ „ „ 1.6.6.

GEBROEDERS SMITH, *Agenten.*

STOOMVAART-VEREENIGING DE MAAS.

Het Stoomschip RHONE, Kapitein *W. J. Wilkens,* **vertrekt** ***Dingsdag 31 Julij*** **naar**

MARSEILLE, GENUA, LIVORNO, NAPELS, MESSINA EN PALERMO.

Het Stoomschip BALMORAL, Kapitein *D. Lovius,* **vertrekt** ***Maandag 23 Julij*** **naar**

BRISTOL-CARDIFF.

Adres JOHs. OOMS Ez. & Co. — BOUTMY & Co.

DAGELIJKSCHE DIENST.

SNELVAART VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN ANTWERPEN,

met de Stoombooten

Telegraaf III & IV.

JULIJ.

Van Rotterdam.			Van Antwerpen.		
* 20 Vrijdag	's morgens	9.30	20 Vrijdag	's namiddags	1.30
* 21 Zaturdag	„	10.30	21 Zaturdag	„	1.30
* 23 Maandag	„	11.30	23 Maandag	's morgens 22/23	3.30
* 24 Dingsdag	's middags	12.—	24 Dingsdag	„	4.—
25 Woensdag	's nachts 24/25	1.—	25 Woensdag	„	5.—
26 Donderdag	's morgens	2.—	26 Donderdag	„	6.—
27 Vrijdag	„	3.—	27 Vrijdag	„	7.30

* Deze Afvaart-Uren staan in verbinding met de Treinen van den Hollandschen en Rhijn-Spoorweg, die om 8 ure 15 min., 9 ure 15 min., 10 ure en 11 ure 5 min. des morgens te Rotterdam aankomen.

Stations die worden aangedaan:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENEKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WILLEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, **ZIJPE voor Zierikzee en Brouwershaven,** ST. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

Te ZIJPE wordt voor **Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd;** aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee,** na aankomst der Stoombooten, vertrekt en **van Zierikzee naar Zijpe,** in correspondentie op de Stoombooten, rijdt.

PASSAGIERS-VRACHTEN:

Eerste Plaats, Paviljoen, ***f* 3.50,** Tweede Plaats, 1e Salon, ***f* 2.50,** Heen en Terug ***f* 4.** Derde Plaats, 2e Salon, ***f* 1.50,** Heen en Terug ***f* 2.50.** — **Passagiers-Bagage vrij.** — **Kinderen beneden de 10 jaren Halve Vracht.**

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1, n.º 21, **VERWEY & Co.,** *Cargadoors-Expediteurs.*

ROTTERDAM—NEWCASTLE.

Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot **LORD RAGLAN,** Kapitein **John Hart,** zal van hier naar **NEWCASTLE** vertrekken ZATURDAG 21 dezer, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

Wie wil niet gaarne zijne Haren zoo lang mogelijk in hare oorspronkelijke kleur, glans en schoonheid bewaren. Wie schrikt niet bij de ontdekking, dat zijne Haren beginnen uit te vallen, en ziet angstig om naar een middel, om dat tweeledig doel te bereiken; of liever, wie staat niet verlegen om eene keus te doen uit de talrijke Pomades, Haar-Olien enz., die dagelijks worden aangeboden. Hoewel nog niet lang bekend, is er evenwel onder den naam van

OUD-CARTAGENA'S BERGPLANTEN-OLIE

eene **Haarolie** in den Handel gebragt, die zich door vele vooraf genomene proeven als een krachtig geneesmiddel heeft doen kennen, tegen het vroegtijdig uitvallen en grijs worden van het Haar, zonder eenige schadelijke minerale zelfstandigheid, die veeltijds een langzaam maar zeker werkend vergif voor het Haar zijn, verlevendigt het de verdroogende Haarwortels, doet deze op nieuw ontkiemen, en houdt het uitvallen der verzwakte Haren tegen, zoodat het een probaat middel is tegen vroegtijdige kaalhoofdigheid en grijsheid.

Hetzelve is a 60 Cents per Fleschje verkrijgbaar aan het Hoofd-Depôt bij A. BREETVELT Az., te Delft, en verder bij:

Te Rotterdam uitsluitend bij J. H. Keller, Weste Wagenstraat; A. Reynardt, Hoogstraat, bij het Oostplein, en verder te

Haarlem, H. J. Theunisse, Gierstr.	Middelburg, J. A. Goedhals.
Zaandam, M. Vriend.	Z. Zee, J. Smits.
Alkmaar, D. Boots.	Goes, D. Hildernisse.
Purmerend, W. en B. Wiebols.	Brouwershaven, G. Aling.
Schagen, S. Keet.	Ter Neuzen, S. van Beilanus.
Venhuizen, Gebr. Trese.	Hulst, Th. Annaert.
Barsingerhorn, J. B. Uppmann.	IJzendijke, T. Bevin van de Putte.
Nieuwe Diep, H. D. Schlüter.	Zaamslag, D. Riemens.
Edam, G. A. Köhne.	Schoondijke, A. van Overbeeke Pz.
Z. Scharwoude, G. W. Böttger.	Breskens, D. van Male.
de Rijp, B. D. van Weede.	's Bosch, Wed. Ravensteyn Donkers.
Eijerland (Texel), Wed. Jongerling.	Breda, M. Janssen Soomers.
Weesp, Gebr. Reckers.	Bergen op Zoom, M. Smeur.
Hilversum, A. Schravendijk.	Helmond, W. van Asten.
Laren, W. C. Velthuyzen.	Klundert, L. J. Loozen.
	Schijndel, Wed. Knikknie.

En meerdere Depôts in de andere Provinciën.

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALLEN.

Bekend door de geheele Wereld.

De ZALF van HOLLOWAY.

Open Beenen, Zwerende Borsten, Zweren en Etterbuilen.

In vele ziekenhuizen van Europa wordt deze Zalf nu gebruikt om verouderde Wonden en Zweren te genezen. In Spanje en Portugal en in verschillende streken van Italië schrijven de grootste geneesheeren er het gebruik van voor. De Zalf is een bijzonder goed middel voor Zwerende Borsten, Zeere Beenen, alsmede voor alle Huidziekten. Iedere zeevaarder, soldaat of landverhuizer is er van voorzien.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij den Heer P. J. H. GILTAY, Depôthouder te *Dordrecht;* aan het Hoofd-Depôt bij den Heer J. STRAATMAN, te *'s Hertogenbosch;* alsmede in **Holloway's Etablissement** te *Londen,* 244, Strand, en te *New-York,* 80, Maiden-Lane.

Door het vermeerderd Debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende: Potjes Zalf van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.

NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patienten aanwijst hoedanig te handelen.

PILULES DE HOGG

PEPSINE-PILLEN van HOGG,

onvermengd, en vermengd met **IJzer,** of met **Iodium-IJzer.**

Drie zeer verschillende Preparaten.

1. **Pepsine-Pillen van Hogg, dienstig voor storing in spijsvertering, zwakte der Maag,** en voor alle gevallen waarin de Spijsvertering *moeijelijk* of *onmogelijk* is.

2. **Pepsine-Pillen van Hogg, vereenigd met door waterstofgaz herleid IJzer,** geschikt voor Bleekzucht en tot Versterking van verzwakte Gestellen.

3. **Pepsine-Pillen van Hogg,** vereenigd met **onveranderlijk** IJzer-Iodure, dienstig voor scrofuleuze Ziekten, Waterzucht en Zwakte van het Gestel.

De **Pepsine van Hogg** wijzigt door hare vereeniging met IJzer en Iodium wat die twee uitnemende Geneesmiddelen te sterk prikkelend hadden voor Zenuwachtige Personen, of voor hen die het IJzer niet goed kunnen verdragen.

Onvermengde Pepsine, de flesch van 100 Pillen, 5 fr., de ½ fl. 3 fr.

Pepsine vereenigd met IJzer of met Iodium, de fl. 4 fr., de ½ fl. 2 fr. 50.

Toezendingen *franco* per Post.

In de Pharmacie HOGG, rue Castiglione, 2, te Parijs. Depôt te Amsterdam bij den Apotheker ULOTH.

WORDT GEVRAAGD, voor een **paar uren per Avond,**

EEN GEROUTINEERD

KANTOORBEDIENDE,

met **BOEKHOUDEN** en den **ALGEMEENEN HANDEL** bekend. Adres, met *franco* Brieven onder letter Z, aan het Bureau der Rotterdamsche Courant, Hoogstraat, 10—77.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

VEILING van Ceylon KOFFIJ

te ROTTERDAM,

op DONDERDAG den 2 AUGUSTUS 1860,

bestaande uit:

464 Vaten en 371 Balen,

van Colombo aangebragt per het Schip *Helens Ba*[illegible]

De MONSTERS zullen op Vrijdag 20 Julij ve[illegible] krijgbaar zijn.

Amsterdam 18 *Julij* 1860.

Openbare Vrijwillige

VERKOOPING.

De Notaris Mr. *CAROLUS ANTONIUS VA[illegible] KERCKHOFF,* residerende te Rotterdam, als l[illegible] hebbende van zijnen Principaal, is van meening [illegible] Woensdag den 1 Augustus 1860, des namiddags t[illegible] vijf ure, in het Notarishuis te Rotterdam, te Veil[illegible] en te Verkoopen:

Een hecht, sterk en sedert weinige jaren geh[illegible] Nieuw gebouwd

WINKELHUIS,

OPEN PLAATSJE en **ERVE,** met de Sl[illegible] vóór het Pand; zijnde hetzelve Huis gebouwd om [illegible] worden ingerigt tot **Winkelhuis** en afzonderl[illegible] **Bovenhuis,** bevindende zich op het Open Plaa[illegible] eene **Pomp,** welke van uitmuntend Welwater [illegible] voorzien, staande en gelegen te Rotterdam aan [illegible] westzijde van den Goudschen Rijweg, wijk 13, n.º 7[illegible] Kadaster sectie D, n.º 3069.

Genietende wegens gebouwden Eigendom vrij[illegible] ling van Grondlasten tot ult.º December 18[illegible]

Zijnde geheel in eigen gebruik en te aanvaard[illegible] bij de betaling der Kooppenningen op [illegible] 30 Augustus 1860.

Het te Veilene is te bezigtigen twee dagen v[illegible] en op den dag der Veiling, van des voormidd[illegible] 11 tot des namiddags 4 ure, op vertoon van [illegible] Permissiebiljet, door voornoemden Notaris af te ge[illegible] ten wiens Kantore, te Rotterdam, aan de Leu[illegible] haven, wijk 3, n.º 282, alle nadere informatien [illegible] bekomen zijn.

Openbare Verkooping.

De Notaris *VAN DER WAYFORT,* resider[illegible] te Ridderkerk, is voornemens op Vrijdag den 27 [illegible] 1860 bij Veiling, en op Vrijdag den 10 Augu[illegible] daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des v[illegible] middags ten elf ure, in het Logement HET [illegible] VAN HOLLAND, te ***Dordrecht,*** te Verkoo[illegible]

Den extra schoonen en hoogomkaden

POLDER,

thans genaamd:

de Geertruida Agatha-Polde[illegible]

(van ouds DE PLAAT ***den Blankert***),

groot met inbegrip der Kade omtrent **30 Bunde[illegible]** met den Opstal van een HUIS, SCHUUR, KOES[illegible] en HOOIBERG, op dien Polder staande, mitsga[illegible] met het daarbij gelegen **GRIEND-, RIET-** **BIESLAND.** gedeeltelijk genaamd: „**de Ne[illegible] Boeren Gorzen**", alles gelegen in de rivier [illegible] Maas, onder de gemeente *Heinenoord,* bij het Kad[illegible] bekend onder sectie A, ns. 58 *bis,* 59, 59 *bis,* 60, 6[illegible] 228 tot en met 252, te zamen eene inhoudsgro[illegible] hebbende van ruim **41 Bunders.**

De Polder heeft Vrijdom van verhooging [illegible] Grondbelasting tot ultimo December 1872; Grondlasten bedragen thans *f* 189.44 in het j[illegible]

De Kooper zal, zulks verlangende, de PAARD[illegible] KOEIJEN en BOUWGEREEDSCHAPPEN, tha[illegible] den Polder aanwezig en tot uitoefening der Bou[illegible] dienende, tegen taxatie kunnen **overnemen.**

Nadere onderrigting te bekomen bij de Eigen[illegible] de Erven den Heer *A. SIGMOND M.Zn.,* te Werken[illegible] alsmede ten Kantore van genoemden Notaris V[illegible] *DER WAYFORT,* te Ridderkerk.

Bij **H. A. KRAMERS,** te *Rotterdam,* is [illegible] schenen:

Heeft er schending plaats der Artikelen 1[illegible] en 172 der Grondwet en van Artikel [illegible] der Wet van 26 April 1852, Staatsbl. n.º 94, door het Koninklijk Besluit van 31 Aug. 1859, Staatsblad n.º 66, nopens den Accijns op de Suiker, welke hier te Lande uit Beetwortels of andere plantaardige zelfstandigheden getrokken wordt?

door THs. VAN STOLK,

Advocaat te 's Gravenhage.

PRIJS 25 CENTS.

VERTREK der SPOORTREIN[illegible]

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.40, [illegible]
„ „ alleen n. 's Hage: 1.5 's midd., 9.30
„ Amst. naar Rotterdam: 8.5, 10.40, 1.25, 4.30
„ 's Hage „ Rott.: 8.30, 10.18, 12.37, 3.39, 6.42, 8.1[illegible]
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.5, 1.20, 4.25, 7.30, 9.[illegible]

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Antwerpen: 7.40, 12.20, 3.50, 5.35; de laatste tot [illegible]
„ Breda: 6, 7.50, 12.35, 4.15.
„ Rotterdam naar Antwerpen en Breda: 5.30, 10.15, [illegible]

Rhijn-Spoorweg.

Rott. n. Utr., Amst., Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.50, 8.25
Amst. n. Utr. en Rott.: 6.40, 7.25, 10.25, 12.35, 2.[illegible] 8.[illegible]
Arnh. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.30, 11.35, 12.10, 5.[illegible]
Utrecht naar Rotterd.: 6.30, 8.40, 11.40, 1.25, 4.30, 7.[illegible]
Gouda naar Rotterd.: 7.36, 9.34, 12.34, 2.8, 5.40, 8.[illegible]
Aank. te Rotterd.: 8.15, 10.—, 1.—, 2.25, 6.30, 9.—

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn[illegible]

te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

DONDERDAG 19 JULIJ 1860, N°. 171.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag 18 Julij.

Bij den aanvang der zitting van de Tweede Kamer van heden verklaarde de Minister van Binnenlandsche Zaken, dat hij geneigd was het rapport der vier hoofdingenieurs van den waterstaat met betrekking tot de rivierovergangen ter inzage van de leden over te leggen, onder de reserve dat het niet worde publiek gemaakt, omdat het slechts bevatte een zeer oppervlakkig résumé van het uitvoerig mondeling overleg dat tusschen die ingenieurs en den Minister had plaats gegrepen. Daarna werd de beraadslaging geopend over art. 1 van het wetsontwerp tot aanleg van spoorwegen voor rekening van den Staat en over het daarop voorgestelde amendement van den heer Thorbecke en 13 andere leden. Dat amendement luidt als volgt:

Art. 1 te lezen als volgt:

„Er worden spoorwegen aangelegd langs de lijnen, in het volgend artikel vermeld.

Van Onzentwege wordt een termijn bepaald, binnen welken aanvragen van concessie tot aanleg en exploitatie dier wegen, voor het geheel of voor een gedeelte, bij Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken kunnen worden ingediend.

De ontvangen aanvragen worden publiek gemaakt, en zoo het, na onderzoek en overleg met de aanvragers, blijkt, dat de uitvoering kan worden gegund, en daartoe medewerking der Staten-Generaal noodig is, wordt hun het vereischte voorstel van wet in den aanvang der in september dezes jaars te openen vergadering aangeboden.

Bij gebreke van voldoende aanbiedingen, waarop concessie zou kunnen worden verleend, wordt een voorstel van wet tot aanleg voor rekening van den Staat zoodra mogelijk aan de Staten-Generaal onderworpen."

De heer *Thorbecke* zeide tot toelichting van het amendement, dat de strekking daarvan duidelijk was: terugkeer tot de gedachte waarin Gouvernement en Vertegenwoordiging tot dusver in zake der spoorwegen hadden overeengestemd; namelijk aanleg bij concessie zoo lang dit mogelijk scheen; aanleg door den Staat zoodra het werkelijk bleek dat aanleg bij concessie geen doel zou treffen. Kortelijk wenschte de spreker de redenen aan te geven die de voorstellers hadden bewogen tot die oude gedachte terug te keeren.

Hetgeen de Regering voorstelt scheen hun toe ontraden te worden door de ervaring, onraadzaam van wege de onzekerheid der uitvoering, onraadzaam uit hoofde van de gevolgen wanneer, hetgeen onvermijdelijk scheen, spoorwegvervoer Staatszorg werd.

1°, *de ervaring*. Zij gaf aan het stelsel der Regering geen gelijk. Om dat aan te toonen zou spreker niet in eene uitvoerige vergelijking treden van hetgeen de ervaring ten deze leerde, maar zich alleen bepalen tot twee opmerkingen: *a*. Hij zou noch Noord-Amerika, noch Engeland tot voorbeeld nemen, maar Frankrijk waar, van alle Landen het meest, alles voorbereid scheen om aanleg van Staatswege te doen plaats hebben. En toch Frankrijk had geen enkelen Staatsspoorweg. In Duitschland bedragen de Staatsspoorwegen — ondanks de bijzondere redenen die voor de kleinere Staten in Duitschland tot den aanleg van zoodanige wegen noopten, redenen die hier te Lande niet bestonden — niet meer dan ⅓ van de in Duitschland bestaande spoorwegen. Naar sprekers meening scheen daar de overtuiging al meer en meer eene andere te worden dan die thans door de Regering wordt omhelsd. *b*. Wat stelt de Regering eigenlijk voor? Niet om de eene lijn te leggen na de andere, gelijk overal elders is geschied; maar een stel van lijnen dat het geheele Land moet omvatten; een stel lijnen van zoo grooten omvang dat aanvraag om concessien in vele jaren hier te Lande niet te pas zal komen. Zulk een mateloos vertrouwen als de Regering van de Kamer vergde was nergens elders bekend, en nergens als hier had men in die mate over het vermogen van den Staat beschikt. Was er in ons Land meer dan in andere Landen grond, om te besluiten tot aanleg van wege den Staat? Tot dus ver hadden wij ons in de geschiedenis doen kennen als een volk, dat ten aanzien van werken van openbaar nut op de Regering weinig rekening maakte. Onze zeden, antecedenten en wetgeving berustten niet op die Staatszorg; de jongst aangenomen wet op de politie der spoorwegen wees voldingend aan, dat men toen nog hoegenaamd niet had gerekend op Staatsspoorwegen. Spreker vroeg of hier te Lande in den regel ook vaarten, kanalen en wegen door particulieren waren gelegd. De Regering beriep zich op het voorbeeld van Belgie; maar in België was slechts 1/3 van de spoorwegen Staatswegen, terwijl men bij ons voorstelt een algemeen net van Staatswegen. België's Staatswegen bevatten de beste lijnen en de geconcessioneerde wegen heeft men daar eerst overgelaten na deze. De concessien in België zijn ligtvaardig aangevraagd en verleend; nu nog zijn de particuliere wegen tusschen 14 verschillende maatschappijen verdeeld; zij brengen alleen voordeel aan aan de Staatsspoorwegen, die zij meer aanbrengen dan zij van deze ontvangen, zoodat de geconcessioneerde wegen op éêne uitzondering na kwijnen. De Staatswegen nu in België, die zich van alle voordeelen hadden meester gemaakt, hebben die uitkomst gehad, dat gedurende de eerste 17 jaren de inkomsten gebleven zijn beneden de uitgaven. Hadden wij nu gelijk in België die groote middenpunten van productie en van vervoer, die daar de hoofdoorzaken zijn van het vervoer op zoo groote schaal? Indien België even als wij nu doen niet enkel de beste lijnen, maar alle lijnen, niet de eene lijn na de andere, maar alle lijnen tegelijk had aangelegd; welke zou dan de uitkomst zijn geweest? Spreker meent dus dat de ervaring niet pleit voor het stelsel der Regering, maar voor den anderen weg, dien de voorstellers wenschen vast te houden.

2°, *de nadeelen aan de uitvoering verbonden, bovenal de onzekerheid der uitvoering*. Een van de voornaamste deugden van een spoorwegstelsel was de meest zuinige en meest spoedige voltooijing. Niets is meer dan dat in het belang van de onderneming zelve. Spreker had de stelling hooren opperen, die hem zou hebben bevreemd, indien hem nog iets bevreemden kon na hetgeen hij in den laatsten tijd zag gebeuren; de stelling dat het een *magtspreuk* was wanneer men beweerde dat de Rijks-ingenieurs niet zoo goedkoop bouwden als de particulieren. Spreker moest verklaren dat zijn omgang met de Staatsingenieurs hem had geleerd, dat deze zich op goedkoopheid nimmer beroemden, terwijl die indruk ook bevestigd werd door hetgeen de *oud soldaat* ten aanzien van de Fransche ingenieurs had medegedeeld. Volgens den spreker kwam het bij Staatswerken niet aan op zuinigheid, maar daarop, dat de werken volkomen aan hunne bestemming beantwoorden. Staatsingenieurs, minder onafhankelijk dan particulieren, konden daardoor ook niet zoo spoedig bouwen en spoed was ook hier een voornaam middel om goedkoop te bouwen. Het hoofdnadeel van Staatsspoorwegen ligt ook in de onzekerheid der uitvoering. Spreker behoefde niet te doen opmerken dat voor werken van zoo langen adem de Staatsmiddelen ligt en onvoorzien ontbreken; hij behoefde er niet op te wijzen hoe opvolgende Regering en Vertegenwoordiging aan wisseling van denkbeelden onderhevig zijn. Om met zekerheid spoorwegen te krijgen bestonden z. i. slechts twee middelen, die dan ook altijd waren aangewend: òf een Staatsspoorweg waarvan de kosten werden gevonden door het uitschrijven eener geldleening, òf het middel van concessie.

3°, *de nadeelen, te duchten uit de zekerheid dat spoorwegvervoer Staatszorg zal worden*. De Regering wilde de Kamer gaarne van dien weg afleiden; maar het was onmogelijk te gelooven wat de Regering verzekerde ook met de meest goede trouw. Bouw en exploitatie konden alleen onder zeer exceptionele omstandigheden worden gescheiden; deze echter werden door de Regering zelve in haar plan uitgesloten. Nu kwam het den spreker voor dat de Regering, die een spoorweg wilde aanleggen, zonder te weten wie zou exploiteren, zich stortte in eene onderneming, waarvan ze de gevolgen niet voorziet. De Regering spreekt van verpachting, terwijl ze te gelijker tijd het materieel gereed zal maken. Het zal echter bij de uitkomst ondenkbaar zijn een spoorwegnet te verpachten. Ware het mogelijk dan zou de pachter niet alleen het materieel moeten maken, maar zich ook met het onderhoud van den weg belasten. Ziet men niet in, waar dit niet het geval is, de onoverkomelijke moeijelijkheden die geboren zouden worden? De spreker voorzag dat, gelijk men den concessionaris een minimum van rente, men een minimum van opbrengst zou moeten waarborgen.

Spreker voegde hierbij nog eenige losse opmerkingen: 1°, exploitatie van spoorwegen was eene industriële onderneming; het was eene nijverheidszaak. Exploitatie van Regeringswege was zelfs niet vereenigbaar met onze regeling van comptabiliteit. De Regering behandelde dit punt wel losjes; maar overal was eene goede administratie van Regeringswege mislukt, en zij die in Noord- en Zuid-Duitschland aan het hoofd eener zoodanige administratie stonden, hadden hem ten vorigen jare nog verzekerd, dat zij wenschten dat de tijd nabij was, waarop de spoorwegen zouden ophouden van Staatswege te zijn; 2°, was bij Staatsspoorwegen de prikkel tot voortdurende verbetering wel zoo groot als bij particulieren? 3°, kan het Gouvernement de aandrang en de eischen van het publiek ontwijken? Het Gouvernement moet daarmede niet in aanraking komen; het zou nadeelig zijn voor hare onafhankelijkheid en nadeelig voor het Rijk. Vooral in een parlementair Land zou zelfs het sterkste Gouvernement niet voortdurend weerstand kunnen bieden aan overdreven eischen van het publiek, terwijl de particuliere Maatschappij gedekt is door haar eigen belang en niet toegeeft; 4°, zou uit het plan voortvloeijen eene vermeerdering van tractementen en pensioenen. Spreker wist dat dergelijke publieke werken hier en daar zijn — en hij vreesde dat dit ook het geval was in ons Land — een politieke hefboom, maar op den duur laten zij zich daartoe niet gebruiken. Is het nu in het belang van den Staat, dat het getal toeneme van hen die ten koste van den Staat leven; dat een Gouvernement, welk ook, het middel in de hand hebbe om tallooze persoonlijke belangen, ten koste hunner onafhankelijkheid, aan zich te verbinden? Ten slotte wees de spreker op de verklaring der Regering in de Memorie van Beantwoording, dat, zoo men spoorwegen verlangde, men zich gedurende eenigen tijd van andere uitgaven moest onthouden. Juist deze noodzakelijkheid wenschte hij als het mogelijk ware te vermijden en dat is mogelijk, wanneer men slechts den weg insloeg, dien de voorstellers van het amendement thans voordroegen.

De heer *de Poorter* wenschte in weinige woorden zijne gedachten over het amendement mede te deelen. Het was een dolk die, werd het aangenomen, het hart der wet zou treffen en haren onvermijdelijken dood ten gevolge zou hebben. Wat dan? geene wet, geene spoorwegen. Men zegt er zullen dan concessien komen, maar zal het Ministerie den moed hebben eene nieuwe wet voor te dragen? Wat zijn concessien? Niets anders dan tripotages, gelijk de heer Heemskerk gisteren duidelijk heeft aangetoond. Spreker wilde spoorwegen; hij wilde dus de wet aannemen; hij wilde dat Nederland niet langer geïsoleerd blijve; hij wilde dat de Nederlanders niet langer van buiten af als waterchinezen van Europa werden beschouwd, en daarom zou hij niet medewerken tot de vermoording van deze wet.

De heer *de Kempenaer* zou stemmen tegen het amendement, want het was geen amendement. Daaronder verstond hij eene wijziging waarbij het stelsel der wet zelf niet werd aangetast, maar hier zag men het beginsel der wet geheel verwerpen en in plaats daarvan een tegenovergesteld beginsel stellen. Men stelde dus aan de Kamer geheel iets anders voor; daarover was de Raad van State niet gehoord; de afdeelingen hadden het niet onderzocht, en alzoo waren de grondwettige voorschriften en het reglement van orde niet nageleefd. Een voorstel als het tegenwoordige moest, volgens Grondwet en reglement van orde, slechts zijn het uitvloeisel van het regt van initiatief. Zij die een ander stelsel wilden, moesten zich bepalen tot het bestrijden der wet, en zoo die verworpen werd, gebruik maken van hun grondwettig regt van initiatief. Doch in de tweede plaats, al kon het voorstel ook als amendement worden aangenomen, dan nog was het niet aannemelijk, omdat het in de wet niet kon worden geplaatst, omdat het in de wet niet voegde. Immers daargelaten het opschrift der wet, dat spreekt van *aanleg van spoorwegen voor rekening van den Staat,* zouden artt. 3, 4 en 5 der wet niet kunnen blijven bestaan; en daar de voorstellers niet hebben voorgesteld die artt. tevens te doen vervallen, kan onmogelijk als art. 1 in de wet worden opgenomen wat zij gelieven als amendement aan de Kamer voor te dragen.

In de derde plaats betoogde de spreker, dat het voorstel onuitvoerlijk was. Wat wilde men? De Koning zou een termijn bepalen binnen welken aanvragen van concessie konden worden ingediend. Dat kan eerst geschieden, nadat de wet door de Eerste Kamer en door den Koning bekrachtigd zou zijn. Daarmede zou dus eenige tijd verloopen. De termijn, dien de Koning stellen zal, dient minstens eenige maanden te zijn; anders ware de maatregel doelloos, omdat dan aan niemand anders gelegenheid tot aanvraag zou worden gegeven dan aan hen, die reeds concessien hadden aangevraagd, en men zou immers geen privilegie willen? Wanneer die termijn van eenige maanden verloopen zou zijn, dan moeten, volgens het voorstel, de ontvangen aanvragen publiek worden gemaakt. Het doel van die publiekmaking begrijpt de spreker niet; maar indien het eenig doel had, dan zouden na die publiekmaking weder eenige maanden moeten verloopen, omdat de bepaling anders ten eenenmale doelloos zijn zou. Na dat alles, zegt het voorstel, moet de Regering in een onderzoek der aanvragen en in overleg met de aanvragers treden. Daarvoor zal minstens weder de tijd van eenige maanden worden gevorderd; en wanneer dan blijkt, zegt verder het voorstel, dat de uitvoering vorderen zal de medewerking der Staten-Generaal (hetgeen zeer zeker het geval zal wezen), dan zou het daartoe vereischte voorstel van wet *„in den aanvang der in september dezes jaars te openen vergadering moeten worden aangeboden."* Stelt nu dat men onder het woord aanvang verstaat de maand november, dan zou de Regering in de maand november een zoodanig wetsontwerp gereed moeten hebben. Indien men evenwel naging al de gevorderde termijnen en men somde ze op, dan moest de vraag rijzen, of er mogelijkheid bestaat om dat alles te doen? Den spreker kwam het ten eenemale onmogelijk voor en alzoo zou uit het voorstel voortvloeijen, dat de zaak betrekkelijk den aanleg van spoorwegen nog voor geruimen tijd verdaagd werd. Om over te gaan tot een middel als werd voorgesteld, daartoe was het thans te laat; dit was met de belangen der Natie volstrekt niet overeen te brengen, en dit was het vierde bezwaar hetwelk de spreker in het midden bragt. Door dit amendement zou aan de Natie worden ontnomen de weldaad die de Regering haar thans aanbiedt; het zou bestendigen de nadeelen en de bezwaren, waaronder de Natie thans zuchtte. Gisteren had de spreker het woord niet gevraagd omdat de heer Heemskerk Az. zoo in allen deele zijne meening had uitgedrukt; maar ook nu wilde hij zeggen dat de omstandigheden van dien aard waren dat het thans niet meer de tijd was over verschillende theorien te spreken; dat de tijd van handelen daar was. Wat misschien anders niet zou zijn verkozen moest thans door den drang der omstandigheden worden aangenomen. Er waren ter zake van de spoorwegen drie waarheden die als axioma's mogen gelden. 1.° Nederland is veel te lang ten achter met andere Natien in den aanleg van spoorwegen; de nadeelen, daaruit voortvloeijende, vermeerderen met den dag; zij drukken de Natie. 2.° Er is een oogenblik om daaraan een einde te maken, door zoo spoedig mogelijk die nadeelen op te heffen en de Natie in staat te stellen zich te herstellen van de nadeelen die het gemis der spoorwegen haar hebben berokkend. 3.° Om dat doel te bereiken moest men het middel kiezen, dat zoo veel mogelijk wisselvalligheid afsneed en zekerheid voor de uitvoering verschafte. Dit nu meende de spreker te ontmoeten in het voorstel der Regering, en daarom sprak hij van eene weldaad welke deze aan de Natie wilde bezorgen. Wij verkeeren in die moeijelijke omstandigheden dat wij genoopt waren zoo spoedig mogelijk spoorwegen aan de Natie te geven. Dit kon men thans doen: 1°, omdat reeds een deel van het geld aanwezig was; 2°, omdat het werk onmiddellijk kon worden aangevangen, en 3°, omdat er redelijke vooruitzigten waren gegeven op eene geregelde en spoedige voltooijing. Wanneer spreker zeide „redelijke vooruitzigten" dan wilde hij daarmede zeggen dat alle wereldsche zaken wisselvallig waren, doch dat naar menschelijke berekening men mag aannemen dat het plan zal worden uitgevoerd. De Regering kan met het werk beginnen, en wanneer het geld verbruikt is, wordt het grondwettig middel aangewezen om telken jare nieuwe gelden ter beschikking te stellen. Wel was gisteren een somber tafereel opgehangen van hetgeen gebeuren kon. Indië kon geen baten meer opleveren, het kon voor ons verloren gaan; het Vaderland kon door rampen worden geteisterd. Al te maal mogelijkheden, maar geene waarschijnlijkheden. Spreker verwachtte dat het Nederland niet ligt zou ontbreken aan middelen om het spoorwegnet te voltooijen, doch indien, hetgeen God verhoede, Nederland ooit aan den rand des ondergangs moest worden gebragt, dan zou het evenzeer buiten staat zijn om subsidien of rente-garantien te betalen. Hij meende dus dat er zeer zeker redelijke vooruitzigten bestaan, dat het plan worde uitgevoerd. En wat stond nu daartegen over? Het stelsel van concessie, dat op zich zelf zeer verkieslijk was, maar naar het spreker toescheen thans ten eenenmale onbereikbaar was. Al zijn concessionarissen schatrijk in deugden, ze zijn het niet in millioenen. Om die millioenen te verkrijgen moest men toevlugt nemen tot middelen welke gisteren door den heer Heemskerk met zooveel waarheid zijn uiteengezet, Men zou de kans beloopen faillissementen van concessionarissen te erlangen, maar geen spoorwegen. Ja de schatkist zou dan een waarborgsom tot zich zien vervallen, maar alweder zou de Natie geen spoorweg erlangen. Somde men dus de onderscheidene voor- en nadeelen op, dan moest de spreker komen tot de conclusie, dat waar het belang der Natie zoo groot was, men al die bezwaren niet te zeer moest wegen. Zelfs indien men thans de spoorwegen duurder zou moeten betalen, dan nog dwong ons de nood die aan te leggen. Daarom zou hij zich vereenigen met de voorgedragen wet en zijne stem uitbrengen tegen het amendement.

De heer *Dirks* herinnerde aan de parabel, welke hij den 12 nov. jl. aan de Kamer had voorgehouden en die door de uitkomst was bevestigd geworden. Zijns inziens was de vorige wet in de Eerste Kamer voornamelijk gevallen om de wijze waarop Friesland met spoorwegen zou zijn begiftigd. De lijnen, die thans worden voorgesteld, wilde de toenmalige Regering niet, want, zeide zij, de emmer is vol; voegt men er deze lijnen bij, de emmer zou overloopen. Het gevolg is geweest, dat de emmer, in plaats van over te loopen, omgevallen was. Dezelfde oppositie tegen de nieuwe wet openbaarde zich als bij de vorige; het scheen als of oppositie, tegenwerken van openbaar nut, met onze historie was vereenzelvigd, en de spr. gaf voorbeelden uit vroegeren tijd, waaruit bleek, dat over sommige werken van publiek nut de Staten niet minder dan 50 jaren getwist hadden en die eerst na verloop van 100 konden worden voltooid. Hij voor zich wenschte den strijd niet langer te rekken. Ofschoon geen onbesuisde voorstander van spoorwegen, was hij het eens met de rede van den Commissaris des Konings in Groningen, waarin zoo krachtig de behoefte aan spoorwegen werd bewezen. Met de heeren *Lijcklama* en de *Kempenaer* was hij het eens, dat men niet langer behoorde te wachten. Het amendement dat voorgesteld is, was de doodsteek voor de wet, en als de wet viel, en zij *moest* vallen, dan zouden wij weer van voren af aan moeten beginnen. Spreker bestreed het gevoelen van den heer Idserda, gisteren ontwikkeld, dat de wet geene waarborgen zou opleveren voor de uitvoering; juist in de voortdurende medewerking van de beide Kamers zag hij voor die uitvoering den besten waarborg; ook was hij het niet eens dat de waterstaat duurder zou bouwen dan de particulieren. Men zeide nog eene poging te willen wagen met het stelsel van concessie, maar de spreker voorspelde dat, hoe langer men wachtte, hoe duurder de zaak der spoorwegen zou worden. De ondervinding had dit doen zien. In den aanvang had men eene concessie winstgevender geacht dan een suiker-contract. Daarna zag men de noodzakelijkheid in van eene subsidie. Vervolgens van subsidie met garantie; die garantie zelve klom van 3 op 3½, van 3½ op 4, van 4 op 4½ pct., en zelfs de Amsterdamsche concessionarissen eischten ten laatste 5 pct. Hij voorspelde dus, dat hoe langer men wachtte, hoe duurder de zaak zou worden, en daar het ook hier gold *variis modis bene fit*, zou hij deze wet aannemen en het amendement verwerpen.

De heer *van Heemstra*, Minister van Binnenlandsche Zaken, wenschte thans reeds antwoord te geven op sommige bedenkingen tegen het stelsel der Regering, met betrekking tot het thans behandelde art., en tevens de meening der Regering te doen kennen ten aanzien van het voorgestelde amendement. Reeds bij eene vorige gelegenheid had de Minister er op gewezen hoe treurig in deze Nederland zich onderscheidde van andere Natien; hoe dat treurig onderscheid niet was eene miskenning van de behoeften der Natie, niet was het gevolg van een minder sterk verlangen naar spoorwegen, maar dat het alleen was toe te schrijven aan verschil van meening omtrent de keus der aan te wenden middelen. Dat verschil van meening had zich ook geopenbaard in deze Kamer, en ook nu weder waren de bezwaren talrijk die tegen deze wet waren ingebragt.

De eerste bedenking was van groot gewigt. Men zeide: Uw stelsel is in lijnregten strijd met de wetenschap. Treurig voorwaar is het verschijnsel dat, zoo dikwerf er sprake is van het tot stand brengen van groote zaken, die diep ingrijpen in het algemeen belang, die de welvaart der Natie in hooge mate moeten bevorderen, men telkens de tegenwerping moet hooren, dat de onverbiddelijke wetenschap zich daartegen verzet. Maar de Minister geloofde niet dat de wetenschap zich verzette tegen hetgeen de Regering voorstelt. Twee onzer grootste staathuishoudkundigen (prof. Vissering en Ackersdijck) hadden daarover een ander vonnis geveld; zij hadden verkondigd dat men van verschillende zijden kon komen tot het doel en aangeprezen het middel dat thans wordt voorgedragen. Wanneer men nu langs een anderen weg niet kon verkrijgen hetgeen zoo dringend noodzakelijk was, dan was het aangewezen middel niet langer in tegenspraak met de wetenschap; maar dan vond men in die wetenschap een bondgenoot die zegt: gij moet kiezen het middel dat u het zekerste tot het doel leidt.

Men zegt: ge moet eene lijn aanleggen, niet een gansch net, wie heeft ooit van een net gehoord? Het ware voorzeker voor de Regering gemakkelijker en ook voor de Kamer, indien men met eene lijn kon volstaan; maar het *spoorwegnet* is juist het treurige gevolg van die nutteloos voorbijgegane jaren. Voor eene reeks van jaren had men welligt die proef kunnen nemen; maar nu de behoefte aan spoorwegen steeds dringender en dringender werd, nu is het de tijd niet meer om eene lijn aan te leggen, maar men moet vele tegelijk aanleggen, ten einde aan de klimmende behoefte te kunnen voldoen.

Men zegt: het plan is veel kostbaarder in tegenstelling van hetgeen men zou moeten uitgeven bij concessien. De heer van Bosse was getreden in eene vergelijking van de kosten der twee plannen; de Minister zou in eene wederlegging niet treden, maar alleen doen opmerken dat die afgevaardigde eene groote omstandigheid had vergeten. Wanneer de Staat groote sommen besteedt, dan wordt ook daarvoor iets verkregen, namelijk de eigendom van den weg. De meest voordeelige concessie kwam daarop neder dat de Staat zou betalen eene subsidie van 58 millioen voor een net, gelijk staande met dat van de Regering, behalve dat de Regering nog voorstelt de Noord-Hollandsche lijn. Het plan der Regering zou kosten 100 millioen; het gevolg zou dus zijn dat de Staat den eigendom verkrijgt van den weg voor 42 pct., en die eigendom heeft wel degelijk waarde, hetzij de Staat, hetzij de particulier dien weg exploitere. Neemt men aan het rendement van 2 pct. over het geheele kapitaal, dan zou dit gelijk staan met 4 pct. over het kapitaal waarvoor de eigendom verkregen is. Dat het rendement minstens op 2 pct. mag worden geraamd, moet worden aangenomen, omdat het anders niet denkbaar ware, dat eenige soliede onderneming in Nederland concessie voor spoorwegen zou aanvragen. En toch, er zijn zelfs aanvragen, waarvan de berekening gebaseerd is op een rendement van 7 pct., want zij spiegelen na het bereiken van dat bedrag de teruggave aan den Staat van de voorgeschoten millioenen voor.

Men bestrijdt de wet op grond van de onzekerheid der ramingen. De Minister stelt op den voorgrond dat de Amsterdamsche en Rotterdamsche waterwegen niets met deze wet gemeen hebben, ofschoon de Min. gaarne voor het oog der Natie de verklaring wil afleggen dat de Regering, met al de krachten die in haar is, zal medewerken om die werken ten spoedigste tot stand te brengen. De beweerde onjuistheid der ramingen was nergens gebleken en het scheen den Minister toe niets meer te zijn dan eene phrase. Neen, de ramingen waren met de meeste omzigtigheid opgemaakt en naar menschelijke berekening te oordeelen was daarvan geene teleurstelling te wachten, en de Minister was daarin versterkt, doordien de tegenpartij in deze, de heeren Bredius c. s., juist aan den waterstaat verweet, dat de ramingen te hoog waren gemaakt, dat men den weg goedkooper kon leggen.

Ook had men de wet bestreden op grond van de onzekerheid van uitvoering. Voorzeker was de toekomst niet in onze magt, zeide de Minister, maar juist daarom behooren wij derwijze te handelen dat wij die toekomst met gerustheid konden verbeiden. Het was eene aanbeveling van het Regeringsstelsel, dat men met wijze voorzigtigheid de toekomst te gemoet ging, met een vast voornemen en met een vast beginsel. De uitvoering was verzekerd, maar toch had men de toekomst niet zoo zeer gebonden dat terugkeer onmogelijk zou zijn. De Regering wil niet anders dan onmiddellijk een aanvang maken. Dit bewijzen de punten van uitgang in de wet voorgesteld en het millioen nu reeds aangevraagd, ten einde de Regering in staat te stellen, dadelijk na aanneming der wet, handen aan het werk te slaan. Wel zegt men dat de wet geene waarborgen geeft, omdat telken jare in het plan verandering kan worden gebragt; maar er is geene enkele wet, bestemd om voor de toekomst te werken, die eene volgende Kamer of eene volgende Regering niet de bevoegdheid zou hebben te herroepen.

Men zegt ook: die wet geeft te veel magt in handen van de Regering, zij zal doodende zijn voor de constitutionele beginselen. Bijna ware de Minister geneigd te antwoorden: *qui prouve trop ne prouve rien*. De Minister begreep niet en hij zou het diep betreuren, dat er zoodanig verband bestond tusschen spoorwegen en constitutionele beginselen; dat het leggen van de

eerste de ondergang zou zijn van de laatste. Evenzeer zou de Minister het betreuren, wanneer eene Nederlandsche Regering in zoo weinig vertrouwen stond bij het Nederlandsche Volk, dat men haar niet toevertrouwde de uitvoering van een groot werk, uit vrees dat de constitutionele instellingen schipbreuk zouden lijden. De Minister vroeg of niet de Vertegenwoordiging staat als wachter voor de handhaving van de Grondwet?

Men heeft al verder aan de wet verweten — hoe ver kan men niet gaan! — dat zij zou zijn krenkend voor de eer der Nederlandsche Natie. Het is eene zware beschuldiging. Zoo zeer als de Tweede Kamer, stelt de Regering prijs op de eer der Nederlandsche Natie. Maar de Regering ziet die eer niet op het veld van industriële ondernemingen, van dikwerf gewaagde ondernemingen, ja waarbij menigmaal van waaghalzerij sprake is. Wanneer de Nederlandsche Natie zich tot dusver niet al te zeer heeft ingelaten met die industrie, dan is het juist omdat zij te eerlijk is en te veel goede trouw bezit. Waar die deugden wegen: eer, goede trouw en degelijkheid, daar vinden minder dan elders ondernemingen bijval, waarbij men vooraf berekenen kan dat zij inproductief zijn en met een deficit eindigen.

Eindelijk ging de Minister er toe over mede te deelen het gevoelen der Regering over het voorgestelde amendement. De Minister wenschte niet alle bijzonderheden te beantwoorden, door den heer Thorbecke tot toelichting van het voorstel ontwikkeld, omdat hij nog vooraf aan de leden der Kamer gelegenheid tot mededeeling hunner gevoelens wilde geven. Hij wenschte alleen de meening der Regering in het algemeen te doen kennen. Over het *doel* van het amendement zou de Minister niet spreken; de heer Thorbecke had gezegd dat het was: terugkeer tot de oude gedachten, en de Minister was verpligt die bedoeling aan te nemen gelijk de voorsteller die had opgegeven. Hij wenschte dus alleen te spreken over de *strekking*, en dan zeide de Minister het dr. de Pecqueur na: het voorstel is een dolk dat het hart van de wet zou treffen; maar de Minister moest er bij voegen, zoodat de dood er op volgt. Een der sprekers had zich in den loop der discussie laten ontvallen dat de Regering zich schuldig maakte aan een coup de théatre. De Minister vroeg echter of bij dit amendement niet van een coup de théatre sprake was. Hij althans stelde zich een zoodanig théater voor. Hij stelde zich voor eene vesting die moest worden ingenomen. Buiten die vesting staat een uitnemend bekwaam generaal, die niet verkiest die vesting zoo maar stormenderhand in te nemen, maar zekere krijgslist bezigt om de vesting te veroveren. Hij doet zijne soldaten eene andere kleeding aantrekken, voert ze op die wijs de vesting binnen; maar eenmaal binnen die vesting is zij ook genomen. In het amendement zag de Minister de strekking om de gansche wet op zijde te schuiven, krachtens eene motie van orde. Dat is de soldaat die buiten de vesting staat. Hij is omkleed met eene dilatoire exceptie; de zaak moet eindeloos verdaagd worden. Maar nu trekt men hem een ander kleed aan, nl. den vorm van een amendement, en op die wijs wordt de motie van orde in de vesting geworpen. Reeds door den heer de Kempenaer was aangetoond dat het voorstel geen amendement was; dat het niet was eene verbetering van hetgeen is voorgesteld; dat het niet past in het stelsel. Het is dus eene motie van orde, houdende eene dilatoire exceptie in het kleed gestoken van een amendement. Nu wilde de Minister niet over al de onderdeelen van dat amendement uitweiden, vooral niet na de uitnemende wijs, waarop de heer de Kempenaer dat voorstel had te niet gedaan. Alleen wilde de Minister opmerken dat het zoo zeer bestreden stelsel ook in het amendement niet wordt verlaten; want ook daarin wordt gezegd, dat bij gebreke van voldoende aanbiedingen spoorwegen voor rekening van den Staat zouden worden aangelegd. Hetgeen zoo absoluut wordt bestreden, wordt nu zelf door die bestrijders als middel aangeduid. Het voorstel zelf achtte de Minister echter practisch onmogelijk; dit was ten duidelijkste aangetoond door den heer de Kempenaar en daarom zou de Minister ten dezen niet in herhalingen treden, maar de Minister moest alleen dit opmerken, dat het amendement, gansch subversief gelijk het daar ligt, geene andere strekking kan hebben dan omver te werpen het stelsel van de Regering. Het amendement kan dus onmogelijk door de Regering worden aangenomen; zij beschouwt de aanneming van dat voorstel te zijn de verwerping van de wet, en de Regering zou zich derhalve gedrongen zien in dat geval het voorstel van wet in te trekken (sensatie).

De heer *Heemskerk Az.* weerspreekt den heer *Thorbecke* met betrekking tot het argument, door dat lid uit de geschiedenis der Staatsspoorwegen in België ontleend. De Belgische Staatsspoorwegen hebben van het oogenblik van den aanleg tot 1858, dat is gedurende vier en twintig jaren, eene rente opgebragt van 4½ pct. op iedere frank, behalve dat nog 40 millioen is geamortiseerd. Ook bestrijdt de spreker het argument van den heer Thorbecke, dat 's Rijks ingenieurs duurder werken dan ingenieurs van private ondernemingen en verzoekt, omdat dit argument door dien spreker is gebezigd, daaromtrent nader te worden ingelicht. Wat het amendement betreft, refereert hij zich aan de bestrijding der Regering. Hij voegt er alleen bij, dat de aanneming van dit amendement geen ander gevolg zal hebben dan dat noch Staatsspoorwegen, noch geconcessioneerden zullen worden tot stand gebragt.

De heer *Zijlker* zegt, dat, als het amendement van den heer *Thorbecke* thans reeds een begin van aanleg voorstelde, hij zich daarmede gaarne had vereenigd, maar dat hij dit thans niet kan aannemen, omdat, gelijk teregt is aangetoond, de termijn, waarop met spoorwegen zal worden aangevangen, in het onzekere blijft.

De heer *van Diggelen* behoort tot diegenen, die aan de vereeniging van krachten van particulieren de voorkeur geven boven den aanleg van Staatswege. Evenwel nu zal hij toch dit voorstel ondersteunen, omdat de Eerste Kamer de vroegere voordragt, die hij op hoogeren prijs stelde dan de tegenwoordige, heeft verworpen, en omdat, indien wederom deze voordragt verworpen en het voorgestelde amendement aangenomen wordt, kans bestaat dat alles op nieuw zal worden uitgesteld. Er is gesproken van bederf voor onze constitutionele instellingen, maar er bestaat geen grooter bederf voor die instellingen, wanneer van de werking daarvan alleen geschreven papier ter wereld kwam. Maar juist daarom ware het hem aangenaam geweest, dat de voorstellers van het amendement in zoo verre hetzelve hadden gewijzigd, dat zij in de laatste alinea hadden gelezen: „worden van Staatswege spoorwegen aangelegd volgens de bepalingen van deze wet."

De heer *Betz* had van de discussien een gansch anderen indruk ontvangen dan de Min. van Finantien. Het was hem toegeschenen dat de spoorweg-agitatie die in het vorige jaar in zoo groote mate bestond, werkelijk was verminderd; dat op de actie eenigermate reactie was gevolgd; dat bij de Natie en bij de Vertegenwoordiging eene soort van moedeloosheid was ontstaan, die welligt aan vele leden aanleiding zou geven om de wet aan te nemen. Velen, vreesde hij, zouden uit zekere bangheid eene wet aannemen die zij in beginsel afkeurden. Hij kon dit niet goedkeuren, daarom had hij zijne adhaesie geschonken aan het amendement en wenschte nu ter aanbeveling daarvan eenige woorden in het midden te brengen. De heer de Kempenaer had gewaagd van de weldaad die de Regering aan de Natie wil schenken en dat men niet al te schroomvallig moest zijn die aan te nemen. Spreker herinnerde dien redenaar dat deze zelf verleden jaar uitermate schroomvallig was geweest, en hij meende dat hij, spreker, geregtigd was thans denzelfden weg te volgen. Zelfs de bedreiging die gedaan was door de Regering, om, als het amendement werd aangenomen, de wet in te trekken, zou hem niet weerhouden te stemmen naar zijne overtuiging, terwijl hij dergelijke daad der Regering ter verantwoording dier Regering laten zou.

Het kwam den spreker voor dat het amendement was in den geest van de meerderheid der Kamer. Zij wil geconcessioneerde spoorwegen, hetgeen niet alleen bleek uit eene motie van orde, maar ook uit de voorloopige verslagen. De Regering wilde niet treden in eene retrospective beschouwing. Geen wonder, want het voorstel der Regering rustte op eene miskenning der constitutionele beginselen. Het *fonds* der kwestie is: het stelsel waarop de spoorwegen zullen worden aangelegd, en de voorloopige verslagen doen zeer zeker kennen wat de meerderheid der Kamer ten aanzien van dat stelsel verlangt. Hoe wil de Regering dat hare wet worde aangenomen? Zij verlangt immers, volgens de Memorie van Beantwoording, van de leden geene opoffering van overtuiging, en die overtuiging is blijkens de verslagen gebleken te zijn in strijd met het stelsel der Regering. Nu wil men deze wet niet afstemmen. Men wil alleen door het amendement de zaak terugbrengen tot haar zuiver standpunt; ziedaar de strekking van het amend. Spr. ontkende dat alle middelen waren beproefd om tot den aanleg bij concessie te komen; alleen het stelsel van garantie was beproefd, niet dat van subsidie in eens. De proef moest worden genomen en zeer overdreven achtte hij de schets, die de heer de Kempenaer had geleverd van den tijd die voor het nemen van die proef gevorderd zou worden. Spreker meende, dat, zoodra de aldus geamendeerde wet door de Tweede Kamer zou zijn aangenomen, ieder, die ooit gedacht heeft om aanvraag van concessie (want van nieuwe aanvragen zal wel geen sprake zijn) zich met zijne berekeningen gereed zal maken, zoodat de plannen zouden kunnen worden ingediend, dadelijk nadat de Eerste Kamer de wet had aangenomen. Ook de minderheid der Kamer, die Staatsspoorwegen verlangt, behoorde in het amendement genoegen te nemen. Spreker verklaarde ten deze op een onpartijdig standpunt te staan, omdat hij reeds vroeger had verklaard geen onvoorwaardelijk tegenstander te zijn van Staatsspoorwegen: maar hij had er ook toen bijgevoegd, dat hij het onverantwoordelijk zou achten, dat men in deze Kamer kwam met een stelsel van Staatsspoorwegen, terwijl de meerderheid hare ingenomenheid met het concessie-stelsel had gemanifesteerd. Het amendement breekt den staf niet over Staatsspoorwegen. Het laat de zaak in het midden; het wil alleen eerst uitputten het middel van concessie. Krijgt men door dat middel gunstiger voorwaarden, niemand zou zich daarover beklagen; bleek het middel tot geen doel te leiden, dan ware de triomf voor de Staatsspoorwegen verzekerd. Het was dus zoowel voor de minderheid als voor de Regering van belang dat het amendement werd aangenomen. Aan die minderheid vroeg de spreker of zij dan het nadere onderzoek der zaak zoo zeer schroomde en van de Regering of zij verantwoord zou zijn, wanneer zij bij aanneming van het amendement de wet introk. Hij mogt immers niet onderstellen dat de Regering de aanneming der wet tot elken prijs verlangde.

Gisteren zeide de Minister van Finantien dat bij de vorige wet de Rotterdamsche afgevaardigden op spoorwegen hadden aangedrongen omdat België ze bezat, maar dat hij niet zeker was of die afgevaardigden thans hetzelfde zouden zeggen. Spreker wil voor zich verklaren, dat hij spoorwegen verlangt, niet alleen omdat België ze heeft, maar omdat de behoefte daaraan voor Nederland bestaat. Doch juist daarom had hij bedenkingen tegen de wet, en hij geloofde niet buiten de orde te zijn die thans in het midden te brengen. De finantiële grondslag van de wet deugde niet. Men wilde spoorwegen aanleggen uit de jaarlijksche overschotten; maar dan worden spoorwegen *un article de luxe*. Hij echter beschouwde spoorwegen van overwegend belang, welk belang niet moest afhangen van Indische baten of eigenlijk van een Minister van Koloniën, die, zoolang de Indische comptabiliteitswet er niet was, ook over die baten beschikken kon. Let hij op de uitvoering der wet, dan nemen de bezwaren toe. Welk kapitaal zou er noodig zijn om de onteigening over 8 punten tegelijk aan te vangen? Zou men de gevolgen van aanbesteding en contracten kunnen stuiten, wanneer ongunstige omstandigheden het doen van uitgaven beletteden? Hoe zou men gedeelten van spoorwegen in exploitatie kunnen brengen? Er zou ook geene zekerheid bestaan dat het plan werd uitgevoerd. Bij elke jaarlijksche discussie zou het plan kunnen worden geregeld; jaarlijks zou de ellendige strijd over de spoorwegen worden hervat. Hij zag zelfs aan het Regeringsplan geen einde. Trouwens bij het stelsel, om spoorwegen aan te leggen met overschotten, kwam het er niet op aan, al ware het spoorwegnet driemaal grooter, en zoo heeft men reeds gezien dat de Regering, welligt om een paar stemmen te winnen, de Drentsche lijn in het net geworpen heeft. Spreker verzette zich tegen de wet, omdat hij het maximum der uitgaven niet kende. Men deed een blinden greep in de finantien. De Regering zeide: het plan zou 90 à 100 millioen kosten; spreker geloofde dat de raming slechts globaal was, en dit te meer daar de heer van Hall zelf in het vorig jaar had gezegd, dat alle spoorwegen 25 pct. meer dan de raming hadden gekost. Het is waar: het *standpunt* des Ministers was veranderd, maar daardoor was de zaak nog niet veranderd. Hij wenschte dus dat eene loyale proef werd genomen om langs den weg van concessie spoorwegen aan te leggen. Het stelsel der Regering achtte hij eene ramp voor het Vaderland, een kanker voor de finantien van den Staat. Wanneer toch zouden de 10 millioen ophouden op de begrooting te paraisseren? De Regering rekende in 10 jaren tijd; maar de heer van Bosse had op nog vele andere uitgaven gerekend. Hoe zou dat alles kunnen worden uitgevoerd? Men maakte in den laatsten tijd van groote woorden gebruik. Men zeide: de Natie verlangt spoorwegen en daarom moet de wet worden aangenomen. Van uitstel kan niets meer komen. Spreker hechtte nimmer aan groote woorden en nu ook niet; hij raadpleegde alleen zijne eigene overtuiging en deze zeide hem: de Natie, ja, verlangt spoorwegen, maar zij verlangt die op de meest voordeelige voorwaarden met de meest mogelijke zekerheid dat ze zullen worden daargesteld. En diezelfde Natie zou eenmaal de Vertegenwoordiging tot verantwoording roepen indien zij zag dat hare belangen waren verwaarloosd doordien geene betere voorwaarden en geene meerdere zekerheid voor de uitvoering waren bedongen, dan deze wet geeft.

De heer *van Hall*, Minister van Finantien, wenschte de Vergadering niet te laten onder den indruk van eene uitdrukking door den laatsten spreker gebezigd, en daarom achtte hij zich verpligt voor een oogenblik het woord te vragen. De mededeeling van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat de wet zou worden ingetrokken, was niet eene bedreiging tot de Kamer gerigt. De Regering was niet gewoon op dergelijken toon tot de Volksvertegenwoordiging te spreken, maar de verklaring des Ministers van Binnenlandsche Zaken was niets anders, dan de logische gevolgtrekking van de zaak zelve. Het beginsel der wet lag in art. 1; dat beginsel is niet opgenomen in het amendement, en zoodra het amendement werd aangenomen moest wel van zelf de wet worden ingetrokken, tenzij de Kamer werkelijk de vernederende gedachte van de Regering koesterde, gelijk tot haar leedwezen reeds in de discussien was gezegd, dat haar stelsel zou zijn een stelsel van transactie. — Wie zoodanige gedachte niet koesterde, mogt dan ook niet verwachten, dat de Regering de wet niet zou intrekken. De Regering zou overigens niet terugdeinzen voor de verantwoordelijkheid dier intrekking. Op wie die verantwoording zou drukken, op wie zij zich zou doen gevoelen, dat zou later moeten blijken. Hoe het zij: wanneer niet of in lang niet de Nederlandsche Natie in het bezit mogt komen van spoorwegen, het zal althans dit Ministerie niet zijn, hetwelk zich zulks zou hebben te verwijten.

Thans is het woord aan den heer van der Linden, doch wegens het vergevorderde uur wordt de beraadslaging verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

Het onderzoek, in de afdeelingen gehouden omtrent het wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van de verbreeding der Helmstraat te *Maastricht*, heeft geene aanmerkingen omtrent de zaak zelve uitgelokt. Het gaf slechts aan sommige leden aanleiding tot de opmerking, dat het woord „alignement", als zijnde geene Nederduitsche uitdrukking, door een ander behoorde te worden vervangen.

De Commissie van Rapporteurs deze taalkundige bedenking mededeelende, waaraan bij de openbare behandeling van het ontwerp kan worden te gemoet gekomen, heeft de eer dit verslag als haar *Eindverslag* uit te brengen.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.